

maata¹iptanaa

AiQakarao

maorllaonDmaaM kaya-p`Naalal saMbaMiQat
baaMhoQarIaonal saUcanaa
iSaSauAao Anao naanaaM baaLkao Alal-[nTrvaonSana
SaaLapUva-nauM Kasa iSaxaNa
Anao Kasa iSaxaNa

saMSaaoiQat julaa[2017

maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f AojyaukoSana
iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSana / Alal- [nTrvaonSana saiva-isa

maata'iptanaa AiQakarao
maorllaonDmaaM kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQariAaonal saUcanaa
iSaSauAao Anao naanaaM baaLkao, SaaLa pUva-, Kasa iSaxaNa
julaa[2017

© 2017 Maryland State Department of Education

Aa dstavaoj iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaJ Wara yau^esa^ iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSana, Aaoifsa Aa^f spoSyala ejyaukoSana enD irhoibailaToiTva saiva-isaJo pUra paDola BaMDaoLo **IDEA Part C Grant #H181A120124**, Anao IDEA Part B Grant #HO27A012035A vaDo ivakisa Anao tOyaar krvaamaaM Aavyaao htao^ iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaJ Aaoifsa Aa^f spoSyala ejyaukoSana p`aoga`amsa, Aaoifsa Aa^f spoSyala ejyaukoSana enD irhoibailaToiTva saiva-isaJ, yau^esa^ iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSana pasaoqal BaMDaoL maoLvao Co^ Aa maahtl kaopIra[Tmau> Co^ vaaMcakaonao Aa maahtlnal nakla krvaA Anao balja laokao saaqao vahoMcaavaa p`ao%saaiht krvaamaaM Aavao Co, pNa ìpa krl iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaJ, maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSananaUM ?Na svalkartao]llaoK krao^ Anya baQaaM AiQakarao saurixat. maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSana naaokrl pr Asar krtl baabataomaaM ko kaya-Èmaonao phaoMca pUrl paDvaamaaM jait, rMga, ilaMga,]Mmar, maUL raYT/lyata, Qama- ko Axamatanaa AaQaaro BaodBaava krtuM naqal^ iDpaT-maonTnal nalit saaqao saMbaMiQat p`Snaao maaTo ìpa krl [i@vaTI eSyaaronsa enD kmPlaayansa ba`amcanao saMpk-saaQaa, Equity Assurance and Compliance Branch, Office of the Deputy State Superintendent for Administration, Maryland State Department of Education, 200 West Baltimore Street, 6th floor, Baltimore, MD 21201-2595, 410-767-0433, Fax 410-767-0431, www.MarylandPublicSchools.org. Amaoirksa ivaqa iDsaoibailaiTJ e@T (ADA) Anvayao Aa dstavaoj maaMgaNal krvaaqal Anya svaÉpaomaaM]plabQa Co^ Aa maaTo iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaÀAlal- [nTrvaonSana saiva-isaJ, maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSananaao vaa[sa (410) 767-7770Aqavaa fo@sa (410) 333-1571 pr saMpk- saaQaa^

Karen B. Salmon, Ph.D. (karona bal saalmana,È plecaDI)
State Superintendent of Schools (sToT saupirnTonDnT Aa^f skUlsa)

Andrew R. Smarick
(gaÍl ema ismaqáÈ juinayar)
President (p`mauK)
State Board of Education (sToT baa^D- Aa^f ejyaukoSana)

Carol A. Williamson, Ed.D.
Deputy State Superintendent for Teaching and Learning (DoPyauTI sToT saup`nTonDnT fa^r TlicaMga AonD laina-Mga)

Marcella E. Franczkowski, M.S. (maasao-laa [. íaMkJaovskIÈ ema.esa.)
Assistant State Superintendent (AaisasTnT sToT saupirnTonDnT)
Division of Special Education/Early Intervention Services (iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSana / Alal- [nTrvaonSana saiva-isaJ)

Larry Hogan (laorl haogana)
Governor (gavana-r)

Maryland State Department of Education
Division of Special Education/Early Intervention Services
200 West Baltimore Street, 9th floor
Baltimore, Maryland 21201

410-767-7770 (faona)
 410-333-1571 (fo@sa)
<http://www.marylandpublicschools.org>

ANAUĒMAI NAKA

kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIAaonal saUcanaa	1
maatRBaaYaa	1
[lao@T/aoinak mao[la	2
Aagaotri laoiKt saUcanaa	2
saUcanaaAaoÁ.....	2
laoiKt saUcanaamaaM saamaola ivaYayavastuÁ	2
saMmait	3
maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	3
f> IFSP saovaaAao maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	3
f> IFSP saovaaAaomaaMnal kao[saovaa Asvalkarvaanaao maata ¹ iptanaao AiQakarÁ	4
p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	4
saovaaAao maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	4
saovaaAao maaTonal maata ¹ iptanal saMmait paCI KoMcavalÁ.....	4
f> IFSP baaLkaonaa punamaU-lyaaMknaao maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	5
f> IESP baaLkao Anao yauvaanaaonaa punamaU-lyaaMknaao maaTo maata ¹ iptanal saMmaitÁ.....	5
maata ¹ iptanal saMmait maolVavaa krayaolaa pUrta p`ya%naaonal dstavaoŸ naaoMQaÁ.....	5
saMmaitnal Anya jÉiryataoÁ	5
svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna	7
vyaa#yaaAaoÁ	7
saava-jinak ejnsalnaa maapdMDÁ	8
jahor Kcao- maUlyaaMkna kravavaanaao maata ¹ iptanaao AiQakarÁ	8
maata ¹ iptae SaÉ kravaolauM maUlyaaMknaÁ	8
kao[eDimainasT/oiTva laa^ jj ³ nyaayaaQaSa ¹ ALJ' Wara maUlyaaMkna kravavaanal maaMgaNaiÁ ..	8
maaihtlnal gauPtta	8
vyaa#yaaAaoÁ	9
baaMhoQarIAaoÁ.....	9
saMmaitÁ	9
phaoMca saMbaMQal AiQakaraoÁ.....	10
phaoMcanaao roka^D-Á.....	10
maata ¹ iptanal ivanaMtlqal roka^D-maaM forfarÁ	11
maaihtlnaa naaSa maaTonal p`iÉyaaAaoÁ.....	11
baaLkaonaa AiQakaraoÁ	11
iSast saMbaMQal maaihtIÁ.....	11
AxamataAaovaaLa baaLkaonauM iSastpalana	12
vyaa#yaaAaoÁ	12
SaaLanaa kma-caarlnal sa<aaÁ	12
laxaNa inaQaa-rNaÁ	13
inayau>maaM forfarÁ	13
vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqaaÁ.....	13
iSastnaaM pgalaaM ivaÉw ApIlaÁ	14
jo baaLk pa~ haovaanauM hju na@kl naqal qayauMÁ.....	14

kayadanaao Amala krnaar Anao nyaaiyak sa<aaiQakarIaonao BalaamaNa Anao tomanaaM pgalaaMÁ	15
.....	15
maata'ipta Wara ekpxal inaNa-ya la[baaLkaonal jahor Kcao- Kanagal SaaLamaaM inayau]	15
Kca- Barpa[krvaanal mayaa-daÁ	16
Pau#t vayao maata'iptanaa AiQakaraonauM hstaMtrNa	16
matBaodaonauM inaragrNa krvauM	17
drmyaanaigarl Á	17
drmyaanaigarlInao p`ao%saahna Aapvaa maaTo maliTMgaÁ	18
sToT kmPlao[nT Anao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT vaccaonao tfavatÁ	18
sToT kmPlao[nTÁ	18
sToT kmPlao[nTnauM inaragrNa krvauMÁ	20
Dyau p`aosaosa ihyairMganaao ivaYaya haoya toval sToT kmPlao[nTnauM inaragrNa krvauMÁ	20
Dyau p`aosaosa kmPlao[nTÁ	20
Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM saamaola ivaYayavastuÁ	20
Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnao p`itBaavaÁ	21
saUcanaanal pyaa-PttaÁ	21
kaya-vaahl drmyaana baaLknaal isqaitÁ	22
inaragrNanal p`iEyyaaÁ	22
30 kolaonDr idvasanaa inaragrNanaa samayagaaLamaaM forfaraoÁ	22
inaragrNa na@kl qayaanaao krarÁ	23
Dyau p`aosaosa ihyairMgaÁ	23
eDimainasT/oiTva laa^ jj (ALJ):	23
Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnauM ivaYaya vastuÁ	24
saunaavaNalnaa AiQakaraoÁ	24
maaihtInauM vaQaaro spYTIkrNaÁ	24
maata'iptanaa AiQakaraoÁ	24
saunaavaNalnao caukadaoÁ	24
Alaga Dyau p`aosaosa kmPlao[nTÁ	25
saunaavaNalnaal samayasalmaaAao Anao sagavaDtaÁ	25
inaragrNa maliTMgaao maaTonaa 30 kolaonDr idvasanaa samayagaaLanaa AMtnaa vaQaumaam	25
vaQau 45 kolaonDr idvasa pCI Aqavaa “30 kolaonDr idvasanaa inaragrNanaa samayagaaLamaaM	25
forfarao” Aqavaa “JDpl samayasalmaaAao” hozL vaNa-vyaa maujba forfor krola samayagaaLanaa	25
AMtnaa vaQaumaam vaQau 45 kolaonDr idvasa pCIÁ	25
JDpl samayasalmaaAaoÁ	25
saunaavaNalnaa caukadanal inaNaayaktaÁ	25
ApIlaÁ	25
vakllanal fl	26
baIDaNaÁ IDEA matBaod inaragrNanal p`iEyyaaAonal sarkamaNalnao caaT-	28

kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIAaonal saUcanaa

kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIAaonal saUcanaamaaM tmaarl maatRBaaYaamaaM tmanao saholaa[qal samaja[ Sako e rito tmaara AiQakarao samajavavaanaao samaavaoSa qaaya Co<sup>o</sup> Aa kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIAaonal saUcanaa [inDivajyauAlaa[JD foimaila saiva-sa Plaana (IFSP) Wara saovaaAao maolLvata baalkao Anao kuTuMbaao tomaj [inDivajyauAlaa[JD ejyaukoSana p`aoga`ama (IEP) Wara saovaaAao maolLvata baalkao Anao AxamatavaaLa yauvaanaaonao pNa laagau pDo Co^o

Aa dstavaojmaaM saamaola rxaNa maud\daAao saMGalya vyai>Aao Wara 2004naa [inDivajyaulsa ivaqa iDsaoibailaiT] ejyaukoSana [mp`uvamaonT e@T (Individuals with Disabilities Education Improvement Act of 2004 (IDEA 2004), 20 U.S.C. §1400 et seq.,) Anao kaoD Aa^f maorllaonD rigyaulaoSansa Aqavaa COMARnaa Aa p`krNaao Wara inaiScat qayaa CoA COMAR 13A.05.01, COMAR 13A.08.03, Anao COMAR 13A.13.01. drok saava-jinak ejnsal IDEA 2004 nal jÉiryaatao pUrl kro toval kaya-p`NaalalAao saMbaMQal baaMhoQarIAao sqaapSao, jaLvaSao Anao AmalamaaM maUkSao^o saava-jinak ejnsal baalknao IFSP Aqavaa IEP saovaaAao pUrl paDnaar ejnsal Co^o

kao[IFSP maarfto saovaaAao maolLvata baalkao Anao kuTuMbaao maaTo maataiptanao kaya-p`NaalalAao saMbaMQal baaMhoQarIAaonal Aok nakla Aagaatrl laoiKt jaNa saaqao maLval jao[Ao

kao[IFSP maarfto saovaaAao maolLvata baalkao maaTo maata'iptaAao kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIAaonaa dstavaojnal nakla vaYa-maaM ek vaar maolLvaSao, isavaaya ko kao[saava-jinak ejnsal inamnailaiKt kao[pirisqaitmaaM maata'iptanao dstavaojnal balY nakla Aapvaanal haoyaA

- maUlyaaMkna maaTona p`qama rofrla Aqavaa maata'ipta maaMgaNaI kro to samayaoA
- SaaLaklya vaYa- drmyaana pholal laoiKt sToT kmPlao[nT maLo %yaaroA
- SaaLaklya vaYa- drmyaana pholal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maLo %yaaroA
- jyaaro iSastnaaM pgalaaM laovaanao inaNa-ya laovaamaaM Aavao %yaaroA Anao
- maata'ipta tonal maaMgaNaI kro %yaaro^o

saava-jinak ejnsal kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIAaonal saUcanaanal halanal nakla, jao paotanal kao[vaoba saa[T haoya, tao tonal pr maUkl Sako Co^o

kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIAaonaa dstavaojmaaM maata'iptanaa AiQakaraonal pUrl samaj maata'iptanal maatRBaaYaamaaM Anao saholaa[qal samaja[Sako eval BaaYaamaaM saamaola Co, isavaaya ko Aama krvauM doKItI rito j Sa@ya na haoya^o jao maata'iptanal maatRBaaYaa Aqavaa tomanaa saMvaadnal Anya rit laoiKt BaaYaamaaM naa haoya, tao saava-jinak ejnsal maaOiKk rito Aqavaa balY kao[rito kaya-p`NaalalAaonal baaMhoQarIAaonaa maata'ipta maaTo Anauvaad qaaya to inaiScat krva pgalaaM laoSao<sup>o</sup> saava-jinak ejnsale saUcanaanao Anauvaad krvaamaaM Aavyaao htao Anao maata'ipta kaya-p`NaalalAaonal baaMhoQarInal ivagatao samajyaa Co tonal naaoMQa krva maaTo laoiKt puravaa rakvaanaa rhoSao^o

maatRBaaYaa

maata'iptanao toAao samajta haoya to BaaYaamaaM maaihtl maolLvavaanao AiQakar Co^o

maatRBaaYaa Sabdnaao]pyaaoga jyaaro eval vyai> saaqao krvaamaaM Aavao jonao AMga`YmaaM salimat kaOSalya haoya, %yaaro tonaao Aavaao Aqa- qaaya CoA

- to vyai> Wara saamaanya rito vaaprvaamaaM AavatI BaaYaa, Aqavaa baalknaa ikssaamaaM, baalknaa maata'ipta Wara saamaanya rito vaaprvaamaaM AavatI BaaYaaA
- baalk saaqonaa baQaa j salQaa saMpk-maaM ³jomaam baalknauM maUlyaaMkna saamaola Co', baalk Wara GarmaaM Aqavaa SaIkvaanaa vaatavarNamaaM saamaanya rito vaaprvaamaaM AavatI BaaYaa^o

maUkbaIQar Aqavaa p`&acaxau vyai> maaTo, Aqavaa eval vyai> jonak kao[ laoiKt BaaYaa na haoya, to vyai> saamaanya rltto judl j saMvaadnal pwit vaaprti haoya Co <sup>3</sup>daKlaa triko saaMkoitk BaaYaa, ba`o[la ilaip Aqavaa Saaibdk saMvaad`e

maata-ipta tomanaa baaLknaa pUra krayaolaa IFSP Aqavaa IESP nauM tomanal maatRBaaYaamaaM BaaYaaMtr kravavaanal maaMgaNaI krl Sako Co. jao maata-iptanal maatRBaaYaa sqaanalya SaaLa p`Naalalnaa ivaVaqaI-Aaonaa ek Tka (1%) qal vaQau baaolata haoyaE tao skUlanaa jvaabadar kma-caarle maata-iptanao maaMgaNaI krayaanaa 30 idvasanal AMdr BaaYaaMtr krayaola dstavaoj pUrao paDvaanaao rhoSao.Aa ek Tkanal jSiryaaat ivaSao Aa dstavaojmaaM drmyaanaigarI ivaBaagamaaM pNa cacaa- krvaamaaM Aaval Co.

[lao@T/aoinak maol]

jao Aa ivaklp]plabQa haoya, tao maata'ipta saUcanaaAao [lao@T/aoinak svaEpmmaaM maolVavaanaum psaMd krl Sako jao saava-jinak ejnsal maata'iptanao [lao@T/aoinak Wara dstavaojao maolVavaanaao ivaklp Aaptl haoya, tao tmao [lao@T/aoinak Wara inamnalaiKt maolVavaanaum psaMd krl SakoA

- Aagaotrl laoiKt saUcanaaA
- kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonaa saUcanaaA Anao
- Dyau p`aosaosanal maaMgaNaI saMbaMiQat saUcanaaAao

Aagaotrl laoiKt saUcanaa

maata'iptanao tomanaa baaLknaI Alal- [nTrvaonSana saovaaAoa Aqavaa spoSyala ejyaukoSananao lagata saava-jinak ejnsale laIQaolaaM pgalaaM ivaSao laoiKt maahtl maolVavaanaao AiQakar Co

saUcanaaAaoA

saava-jinak ejnsale AamaaMqal drok vaKto maata'iptanao laoiKt jaNa kral jao[eA

- baaLknaI AaoLK,
- maUlyaaMkna,
- SaOxaiNak kaya-EmaE
- baaLknao SaOxaiNak kaya-EmamaaM sqaana
- baaLknao pU\$ pDatUM yaaogya maft saava-jinak iSaxaNa (FAPE);
- IFSP wara baaLk tqa tonaa kuTuMbanoo Alal- [nTrvaonSana saovaaAao pUrl paDvalE Aqavaa
- IFSP wara baaLknao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDval

jyaaro laoiKt saUcanaa kao[evaa kaya- maaTo haoya jonaa maaTo maata'iptanal saMmait jErl haoya, saava-jinak ejnsal to j samayao laoiKt jaNa krl Sako

laoiKt saUcanaamaaM saamaola ivaYayavastuA

kao[IFSP maarfto saovaaAao maolVata baaLknao Anao kuTuMbaao maaTo laoiKt naaoiTsamaaM

- Pa`staiyat Aqavaa [nkar kra[rhola kaya-nauM vaNa-na haovauM jao[AoA
- kao[kaya- krvaanaa karNaao samajavavaa jao[AoA
- kaya-p`NaalalAaonaa baaMhoQarIaonaa samaavaoSa krvaao jao[Ao

laoiKt saUcanaamaaM Aama krvauM j jao[eA

- saava-jinak ejnsale jo pgalaaM laovaanao p`stava maUkyaa Aqavaa laovaanao [nkar kyaa- to vaNa-vavaaA

- saava-jinak ejnsal to pgalaaM laovaanaao p`stava Aqavaa [nakar Saa maaTo krl rhl Co to samajavavauM,
- jo to pgalaaM laovaanaao p`stava laovaa ko [nakar krvaamaaM Aavyaao haoya, to inaNa-ya laovaamaaM saava-jinak ejnsale jo ]pyaaogamaaM lalQal haoya to drok maUlyaaMkna p`iEya, maUlyaaMkna, rokaOD-Aqavaa irpaoT-nauM vaNa-naA
- **IDEA** maaM kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarInal vyavasqaaAaomaaM maata`iptanao saurxaa p`aPt Co tovaa ek ivaQaananaao samaavaoSaA
- jao ejnsal jo pgalaaM laovaanaao p`stava maUktl haoya ko [nakar krtl haoya tonaa maUlyaaMkna maaTo SaEaatmaaM BalaamaNa na haoya, tao maata`iptanao jNaavavauM ko toAao kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIaonauM vaNa-na kyaaMqal maolLval SakSaoA
- **IDEA** samajvaamaaM maata`ipta jomanaao saMpk- saaQal Sako tovaa saMsaaQanaao saamaola krvaaA
- baalKnal [inDivajyauAlaaJD foimaila saiva-sa Plaana (IFSP) TIma Aqavaa [inDivajyauAlaaJD ejyaukoSana p`aoga`ama (IEP) TImao ivacaar kyaa- haoya tovaa kao[pNa Anya ivaklpao Anao to Anya ivaklpao Saa maaTo nakarvaamaaM Aavyaa tonaa karNaaonal ivagatao AapvalA Anao
- saava-jinak ejnsale Saa maaTo kao[pgalaaM laovaanaao p`stava maUkyaa Aqavaa [nakar kyaa- tonaa Anya karNaaonauM ivagatvaar vaNa-nae

saMmait

maata`iptanal saMmaitA

Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDta pholaaM saava-jinak ejnsale baaLknaa Alal- [nTrvaonSana, Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maaTonaa maUlyaaMkna maaTo maata`iptanal saMmait maolLval frijyaat Co<sup>e</sup> maata`iptanao kao[pNa samayao saMmait paCI KoMcal laovaanaao AiQakar Co^e maUlyaaMkna maaTonal saMmaitnao koTlaak Apvaadao Co^e

saMmaitnaao Aqa- Ao qaaya Co ko maata`iptaA

- jo p`vaRi<a maaTo tomanal saMmait maaMgavaamaaM Aaval rhl Co, tonaa ivaSao tomanal maatRBaaYaa Aqavaa Anya saMvaad pwtiqal baQal j saMbaMiQat maaihtl pUropUrl AapvaamaaM Aaval CoA
- jo p`vaRi<a maaTo tomanal saMmait maaMgavaamaaM Aaval rhl Co tonao samajo Co Anao to p`vaRi<a krvaa laoiKt saMmat qaaya Co Anao saMmaitmaaM to p`vaRi<anauM vaNa-na krvaamaaM AavyauM Co Anao tonaa jahor krvaamaaM Aavanaar roka^DJ <sup>3</sup>jao kao[ haoya tao` Anao to kaonal AagaL jahor krvaamaaM AavaSao to dSaa-vaao CoA Anao
- samajo Co ko saMmait Aapval svaOicCk Co Anao to gamao to samayao rd krl Sakaya Co^e

jao maata`ipta saMmait paCI KoMcal lao, tao tonaaqal saava-jinak ejnsale saMmait maolLval Anao to paCI KoMcaa[tonaa vaccaonaa samayamaaM banaolal GaTnaaAao rd qa[jtl naqal^e

jao maata`ipta tomanaa baaLknao Kasa iSaxaNa saovaaAao maolLvaanaal saMmait baaLknao p`arMiBak Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaamaaM Aavao %yaar pCI paCI KoMcao, tao tomaNao saMmait paCI KoMcal haovaaqal e jErl naqal ko saava-jinak ejnsal baaLknaa iSaxaNa saMbaMqal roka^D-JmaaMqal to baaLko Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maolLval haovaanaao]llaoK dUr krl tonao sauQaaro^e

f> IFSP saovaaAao maaTo maata`iptanal saMmaitA

nalcaonaa drok kaya- pholaaM laoiKt saUicat saMmait maolLvaamaaM AavaSaoA

- baaLknaa p`arMiBak maUlyaaMknanaoM p`arMiBak maUlyaaMkna
- baaLknaa ivakasanao sahayak banavaa maaTo saMsaaQanaao, p`aqaimaktaAao Anao kuTuMbanal icaMtaAao na@kl krval
- Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Anao vaQaaranaa maUlyaaMknaao pUra paDvaanaoM SaE krvauM
- jao laoiKt saMmait AapvaamaaM na Aavao, tao sqaaainak Aagaovaana ejnsal e sauinaiScat krvaanaa pUrta p`ya%naao krSao ko maata`iptaA
  - jo maUlyaaMkna qaSao Anao jo saovaaAao pUrl paDvaamaaM AavaSao tonal p`kRit ivaSao baQal j maaihtl Qaravao Co Anao
  - samajo Co ko laoiKt saMmait AapvaamaaM na Aavao %yaaM sauQal baalk to maUlyaaMkna ko saovaaAao maolLval SakSao nahIM^e

f> IFSP saovaaAaomaaMnal kao[saovaa Asvalkarvaanaao maata¹iptanaao AiQakarÁ

kao[saovaaAao maolVavaanao pa~ baaLknaa maata¹ipta na@kl krl Sako ko SauM toAao, tomanauM baaLk ko tomanaa kuTuMbanaa Anya saByaao kao[Alal- [nTrvaonSana saovaa svalkarSao ko tonaao Asvalkar krl Sako^o jao kao[maata¹ipta ~Na vaYa-Aqavaa toqal vaQau]Mmarnaa baaLk maaTo Alal- [nTrvaonSana saovaaAao caalau raKvaanauM psaMd kro, tao tomaaM ek SaOxaiNak GaTknaao samaavaoSa krvaao j jao[e^o jao maata¹ipta SaOxaiNak GaTk maolVavaa maaMgata na haoya, tao toAao Alal- [nTrvaonSana saovaaAao maolVavaanao pa~ naqal^o

p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo maata¹iptanal saMmaitÁ

kao[saava-jinak ejnsal kao[baaLk Alal- [nTrvaonSana saovaaAao ko Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maolVavaanao pa~ Co ko koma to inaiScat krva maaTo baaLknaum p`arMiBak maUlyaaMkna krl Sako to pholaaM to saava-jinak ejnsale Aa krvaum j jao[eÁ

- maata¹iptanao p`staivat kaya-nal Aagaotrl laoiKt jaNa krvalÁ Anao
- maata¹iptanal saMmait maolVaval^o

saava-jinak ejnsale SauM baaLk kao[AxamatavaaLuM baaLk Co jonao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaamaaM Aavao to jÉrl Co ko koma tonaa p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo saUicat saMmait maolVavaa maaTo pUrtao p`ya%na krvaao j jao[e^o

p`arMiBak maUlyaaMkna maaTo maata¹iptanal saMmaitnaao Aqa- evaao naqal qatao ko maata¹ipta saava-jinak ejnsal tomanaa baaLknao Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaa maaMDo to maaTo pNa saMmait Aapo Co^o

saovaaAao maaTo maata¹iptanal saMmaitÁ

kao[pNa saava-jinak ejnsale baaLknao Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pholal vaar pUrl paDta pholaaM jaNapUva-knal saMmait maolVavaa maaTo pUrta p`ya%nao krvaao jao[e^o

inamnailaiKt isqaitAaomaaM kao[saava-jinak ejnsale kao[baaLknao maata¹iptanal saMmait ivanaa tonal IFSP Aqavaa IEP TImao jonai BalaamaNa krl Co toval saovaaAao pUrl paDi Sakaya toval sahmail ko caukadao maolVavaa maaTo drmyaanaigarl ko Dyau p`aosaosa p`iÉyaaAaonaa]pyaoga krvaao jao[e nahIMÁ

- maata¹ipta tomanaa baaLknao Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaa maLo to maaTo saMmait Aapvaanao [nakar krl doÁ Aqavaa
- maata¹ipta pholal vaar Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaa maaTo saMmait Aapvaanal ivanaMtlinao jvaaba na Aapo^o

jao maata¹ipta tomanaa baaLknao pholal vaar Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maolVavaanal saMmait Aapvaanao [nakar krl do, Aqavaa jao maata¹ipta saMmait Aapvaa maaTonal ivanaMitnao jvaaba na Aapo, tao saava-jinak ejnsalÁ

- tomanaa baaLknao maft yaaogya iSaxaNa (FAPE) puÉM paDvaanal frjnauM]llaMGana krti naqalÁ Anao
- to [inDivajyauAlaaJD foimaila saiva-sa Plaana (IFSP) maliTMga Aqavaa [inDivajyauAlaaJD ejyaukoSana p`aoga`ama (IEP) maliTMga yaaojvaa ko tomanaa baaLk maaTo IFSP/IEP ivaksaavavaa baaQya naqal^o

saovaaAao maaTonal maata¹iptanal saMmait paCI KoMcalaIÁ

jao kao[baaLknaa maata¹ipta saava-jinak ejnsal Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanal SaÉAat kro pCI kao[pNa samayao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanauM caalau raKvaa maaTonal tomanal saMmait laoiKt Épo paCI KoMcal lao, tao saava-jinak ejnsal¹

- saMmait rd krayaanaa karNao baaLko Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaa maolVavaanao kao[pNa]llaok dUr krva maaTo baaLknaa iSaxaNa saMbaMQal roka^D-maaM sauQaarao krvaanao baaQya naqalÁ
- baaLknao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanal caalau na raKo, pNa toNao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanal baMQa krti pholaaM maata¹iptanao baQal Kasa

iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaanal laoiKt ivanaMitnal Aagaotri laoiKt sa**Ucanaa**
Aapval frijyaat CoÃ

- baaLknao saovaaAao pUrl paDI Sakaya eval sahmail ko caukadao maolVavaa maaTo drmyaanaigarl ko Dyau p`aosaosa p`iEyyaaAaonaao]pyaaoga krl SakSao nahIMÃ
- baaLknao AagaL Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaamaaM inaYfL jvaaqal baaLknao FAPE]plabQa kravavaanal frj caUkl haovaanauM gaNaaSao nahIMÃ Anao
- AagaL]pr Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaa maaTo baaLknaa maaTo IEP ivaksaavavaa IEP TImanal maliTMga baaolaavavaa baaQya naqalº

saMmait paCl KoMcaavaaqal saava-jinak ejnsale maMjUurl maolLval Anao to paCl KoMcaa[to baonal vaccaonaa samayagaaLamaaM qayaolal kao[pNa iEyyaa rd qa[jtl naqalº

f> IFSP baaLkao maaTo punamaU-lyaaMknaao maaTo maata'iptanal saMmaitÁ

saava-jinak ejnsale kao[pNa baaLknauM navauM vyai>gat maUlyaaMkna krta pholaaM saUicat saMmait maolVaval pDSao, isavaaya ko saava-jinak ejnsal dSaa-val Sako koÁ

- toNao punamaU-lyaaMkna maaTo maata'iptanal saMmait maolVavaa pUrtaM pgalaaM laIQaaMÃ Anao
- maata'iptae jvaaba na AaPyaaº

jao maata'ipta naval maUlavaNalAao maaTo saMmait Aapvaanaao [nakar krl do, tao saava-jinak ejnsal drmyaanaigarl Anao Dyau p`aosaosa p`iEyyaaAaoqal maata'iptanaa nakarnal]prvaT jvaanaao p`ya%na krl Sako

f> IEP baaLkao maaTo punamaU-lyaaMknaao maaTo maata'iptanal saMmaitÁ

saava-jinak ejnsale kao[pNa baaLknauM navauM vyai>gat maUlyaaMkna krta pholaaM saUicat saMmait maolVaval pDSao, isavaaya ko saava-jinak ejnsal dSaa-val Sako koÁ

- toNao punamaU-lyaaMkna maaTo maata'iptanal saMmait maolVavaa pUrtaM pgalaaM laIQaaMÃ Anao
- maata'iptae jvaaba na AaPyaaº

jao maata'ipta naval maUlavaNalAao maaTo saMmait Aapvaanaao [nakar krl do, tao saava-jinak ejnsal drmyaanaigarl Anao Dyau p`aosaosa p`iEyyaaAaoqal maata'iptanaa nakarnal]prvaT jvaanaao p`ya%na krl Sako, pNa to ema krva maaTo baaQya naqalº joma p`arMiBak maUlyaaMknamaaM qaaya Co tomaj jao to navauM maUlyaaMkna krvaanal naa paDI do tao saava-jinak ejnsal IDEA hozLnal paotanal frjaonauM]llaMGana krtl naqalº

maata'iptanal saMmait maolVavaa krayaolaa pUrta p`ya%naonal dstavaoY naaoMQaÁ

saava-jinak ejnsale SaEaatnaa maUlyaaMknaao, pholal vaar Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDvaa, punamaU-lyaaMkna krva maaTo maata'iptanal saMmait maolVavaa Anao sarkarnal saMBaaLmaaM rhota baaLkaonaa p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo tomanaa maata'iptanao SaaQavaa krola pUrta p`ya%naonal dstavaoY naaoMQa raKval jao[eº

dstavaoY naaoMQamaaM saava-jinak ejnsalnaa maata'iptanal saMmait maolVavaanaa inamnilaiKt p`ya%naonal naaoMQa saamaola haoval jao[eÁ

- jo faona ka^la krvaamaaM Aavyaa haoya Aqavaa krvaanaao p`ya%na krvaamaaM Aavyaa haoya tonaa ivagatvaar roka^D- Anao Aa ka^lsanaaM pirNaamaaoÁ
- maata'iptanao maaoklavaamaaM Aavaola kao[pNa p~ao Anao maLolaa kao[pNa jvaabaonal naklaaoÃ Anao
- maata'iptanaa Gar Aqavaa kaya-sqaLnal kao[pNa maulaakatnaa ivagatvaar roka^D- tomaj Aa maulaakataonaa pirNaamaaoº

saMmaitnal Anya jEiryataoÁ

saava-jinak ejnsal Aa kayaaº kro to pholaaM maata'iptanal saMmaitnal jEir naqalÁ

- tmaara baaLknaa maUlyaaMkna Aqavaa punamaU-lyaaMknanaa Baaga Eºpo Aist%vamaana maaihtlnal samalxaa kroÃ Aqavaa

- tmaara baalknal kao[eval prlxaa ko Anya maUlyaaMkna kro jo baQaa j baaLkaonao ApatuM haoya, isavaaya ko e prlxaa Aqavaa maUlyaaMkna krta pholaaM baQaa j baaLkaonaa maata¹iptanal saMmait laoval jÉrI haoya⁹

saava-jinak ejnsal maata¹iptae kao[ek saovaa ko p`vaRi<anaa krolaa [nakarnaao ]pyaaoga maata<sup>1</sup>ipta ko baaLknao balY kao[ pNa saovaa, laaBa ko p`vaRi<a pUrl paDvaa [nakar krvaa krl Sako nahIM⁹

jao maata¹ipta paotanaa Kcao- tomanaa baaLknao kao[Kanagal SaalLamaaM daKla krl do, tao saava-jinak ejnsal baaLknao pa`ta inaiScat krvaa maaTo drmyaanaigarI ko Dyau p`aosaosa p`iÉyaaAaonaa]pyaaoga krl Sako nahIM Anao to baaLknao samaana saovaaAao maolLvavaa pa~ gaNavaa baaQya naqal jaoÁ

- maata¹ipta tomanaa baaLknaa p`arMiBak maUlyaaMkna ko punamaU-lyaaMkna maaTo saMmait pUrl na paDoÁ Aqavaa
- maata¹ipta saMmait pUrl paDvaanal ivanaMtlinao jvaaba na Aapo⁹

IDEAnao jo kayaa- maaTo maataiptanal saMmaitnal j\$R Co ³Sa\$Aatnaum maUlyaaMkna, Sa\$AatmaaM saovaaAao pUrl paDval, Anao punamaU-lyaaMkna', tomanaa]praMt maorIlaonDnaa kayada p`maaNao j\$Rl Co ko IEP TIma jao Aa krvaa maaMgatI haoya to toNao maataiptanal laoiKt saMmait maolVaval pDo:

- baaLknao kao[evaa vaOkilpk SaOxaiNak kaya-ÉmamaaM naaoMQaNal kravaval jonaaqal maorIlaonD ha[skUla iDPlaaomaa maaTo ÉoiDT\sa maLtl na haoyaÁ
- baaLknao rajyanaa vaOkilpk AByaasaÉma saaqaao maol Kata vaOkilpk SaOxaiNak maUlyaaMkna maaTo AaoLK krval, Aqavaa
- IEP maaM baaLknaa vyavaharnao saMbaaoiQat krvaa maaTo COMAR 13A.08.04.05maaM vaNa-vyaa maujba mayaa-da Aqavaa AlagapNauM raKvauM.

jao maataipta]pr saUcalbaw p`staiyat kayaa-maaMqal kao[pNa maaTo laoiKt saMmait pUrl na paDo, tao TImao maataiptanao maliTMganaa paMca kaya- idvasaonai AMdr tomanaa saMmaitnaa AiQakarnal laoiKt naaoiTsa maaoklavaanal rhoSao jomaaM tomanao jNaavavaanauM rhoSao ko:

- maataiptanao p`staiyat kaya- maaTo saMmait Aapvaa ko AsaMmat qavaanao AiQakar CoÁ Anao
- jao maataipta]pr Aapola kayaa-maaMqal kao[pNa maaTo saMmait Aapvaa AsaMmat qaaya, tao TIma ej\yaukoSana AaiT-klai maQyasqata Aqavaa D\yau p`aosaosa'maaM Aapola vaaMQaanaa samaaQaananaa ivakIpaonaa]pyaaoga krl Aa baabatnaum samaaQaana krl Sako Co.

saraogaoT maataipta

sqaainak mau#ya ejnsal Aqavaa sqaainak SaaLa p`Naalal kao[ yaaogya baaLknauM p`itinaiQa%va krvaa maaTo saraogaoT maataipta inayau> krSao jaoÁ

- maataiptanal AaoLK na krl SakayaÁ
- pUrtaM p`ya%naao kyaa- pCl saava-jinak Aojnsal baaLknaa maataiptanal AaoLK na krl SakoÁ Aqavaa
- baaLk maorIlaonD rajyanal sarkarnal saMBaaLmaaM haoya.

saraogaoT maataipta maaTo maanadMD

- baaLk saaqaao ihtaonaa saMGaYa- na haoya

- baaLknauM yaaogya p`itinaiQa%va krvaa maaTo j\$ri &ana Anao kaOSalya Qaravata haoya
- rajyanaa ko baaLk Aqavaa baaLknaa kuTuMbanao pUrl paDvaamaaM AavatI kao[pNa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Anya saovaaAaomaaM saMkLayaola kao[saovaa pUrl paDnaarnaa kma-caarl na haoya
- kao[vyai>nao f> AoTlaa maaTo kao[Aojnsalnal kma-caarl maanavaamaaM na Aavao karNa ko to vyai>nao saraogaoT maataipta banavaa maaTo kao[saava-jinak Aojnsal kao[caUkvaNal krl rhl Co

sqaainak mau#ya Aojnsal Aqavaa sqaainak skUla p`Naalal sToT sauip`nTonDnT Aa^f skUlsa Aqavaa tomanaa p`itinaiQanao saraogaoT maataiptanal inamaNaUknaI jaNa krSao.

saraogaoT maataipta Aanal saaqaao saMbaMiQat kao[pNa baabato baaLknauM p`itinaiQa%va krl SakSaoÁ

- baaLknauM maUlyaaMkna Anao AakarNal
- baaLknaao IFSP ivaksaavavaa Anao AmalamaaM maUkva saMbaMQal baabat jomaaM vaaiYa-k maUlyaaMknao Anao samayaaMtro qatl samalxaanaao samaavaoSa qaaya CoÁ
- baaLknaao IEP ivaksaavavaa, tonal samalxaa krvaa Anao tomaaM forfar krvaa saMbaMQal
- kao[IFSP maarfto kao[baaLk Anao kuTuMbanao Apa[rhola Alal- [nTrvaonSana saovaaAaoÁ Aqavaa
- kao[baaLknao kao[IEP maarfto Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao pUrl paDval

rajyanal saMBaaLmaaM haoyaa Aovaa baaLkaonaa p`aqaimak maUlyaaMkna maaTonaa Kasa inayamaaoÁ

jao kao[baaLk rajyanal saMBaaLmaaM haoyaa Anao tonaaÁtoNalnaa maataipta saaqaao na rhotuM haoyaa, tao saava-jinak Aojnsalnao kao[baaLk Axamata QaravatuM baaLk Co ko nahIM to inaiScat krvaa maaTonaa p`aqaimak maUlyaaMkna maaTo maataiptanal saMmaitnal j\$sr haotI naqal jaoÁ

- pUrtaM p`ya%naao krvaa CtaM saava-jinak Aojnsal baaLknaa maataiptanao na SaaoQal SakoÁ
- maataiptanaa AiQakarao rajyanaa kayada p`maaNao rd krvaamaaM Aavyaa haoyaa, Aqavaa
- kao[nyaayaaQalSao iSaxaNa saMbaMQal Anao p`aqaimak maUlyaaMkna saMbaMQal inaNa-yaao laovaanaao AiQakar maataipta isavaayanal kao[vyai>nao Aapolaa haoyaa.

svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna

jao kao[maata'ipta saava-jinak ejnsale krola maUlyaaMkna saaqaao AsaMmat haoyaa, tao tomanao to saava-jinak ejnsal maaTo kama na krtI haoyaa eval kao[vyai> pasao tomanaa baaLknauM maUlyaaMkna kravavaanaao AiQakar Coº

vyaa#yaaAaoÁ

- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanao Aqa- qaaya baaLknaa iSaxaNa maaTo jvaabadar haoyaa toval saava-jinak ejnsal maaTo kama na krtI haoyaa toval yaaogyatap`aPt vyai> Wara laovaayaolal prlxaaAao Anao maUlyaaMkna p`iÉyaaAaoÁ Anao
- jahor Kca-naao Aqa- qaaya ko @yaaM tao saava-jinak ejnsal maUlyaaMknanao baQaao Kca- caUkvaao Aqavaa inaiScat kro ko kao[Anya rIto maata'iptanao kao[pNa Kca- ivanaa maUlyaaMkna pUEM paDvaamaaM Aavaoº

maata'iptanao IDEA hozL nalcao dSaa-vaolal p`iÉyaa AMtga-t tomanaa baaLk maaTo svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna maolvavaanaao AiQakar Coº saava-jinak ejnsal, svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanal maaMgaNal krayaaqal maata'iptanao inamnalaiKt baabatao ivaSao maahtI pUrl paDSaoÁ

- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna @yaaM maolval SakayaÁ Anao
- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna baabato saava-jinak ejnsalnaa kyaa maapdMD laagau pDo Coº

saava-jinak ejnsalnaa maapdMDÁ

jyaaro kao[svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna jahor Kcao- krvaamaaM Aavao, %yaaro maUlyaaMknanaa sqal Anao prlxaknal laayakat saiht jo maapdMDao hozL svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna krvaamaaM Aavao to maapdMDao saava-jinak ejnsal jyaaro kao[maUlyaaMkna SaÉ kro %yaaro jo maapdMDaonao]pyaoga kro tonaa jovaa j hao[e, jyaam sauQal to maata'iptanaa svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna kravavaanaa AiQakar saaqao sausaMgat haoyaº]pr vaNa-vaolaa maapdMDao isavaaya saava-jinak ejnsal jahor Kcao- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna maOLvavaa baabato kao[Sartao ko samayasalmaaAao laagau krl Sako nahIMº

jahor Kcao- maUlyaaMkna kravavaanao maata'iptanao AiQakarÁ

jao maata'ipta saava-jinak ejnsale maOLvaola maUlyaaMkna saaqao AsaMmat haoya, tao tomanao jahor Kcao- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna maOLvavaanao AiQakar Coº jao maata'ipta jahor Kcao- svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanal maaMgaNal kro, tao saava-jinak ejnsale kao[pNa AkarNa ivalaMba ivanaa kaM taoÁ

- tonauM maUlyaaMkna barabar Co toma dSaa-vavaa maaTo Dyau p`aosaosa ihyairMga SaÉ kravaSaoÂ Aqavaa
- inaiScat krSao ko jahor Kcao- ek svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna krvaamaaM Aavao, isavaaya ko saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa ihyairMgamaaM dSaa-vao ko maata'iptae maOLvaola maUlyaaMkna saava-jinak ejnsalnaa maapdMD pUraM krtuM na htuMº

jao saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa ihyairMga SaÉ kravao Anao tonao AMitma caukadao evaao Aavao ko saava-jinak ejnsalnauM maUlyaaMkna yaaogya CoÁ tao pNa maata'iptanao svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna kravavaanao AiQakar Co, pNa jahor Kcao- nahIMº

jao maata'ipta svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanal maaMgaNal kro, tao sarkarl ejnsal maata'iptanao pUCI Sako ko toAao Saa maaTo saava-jinak maUlyaaMknanao ivaraoQa kro Coº jao ko maata'iptae tonao jvaaba Aapvaao frijyaat naqal Anao saava-jinak ejnsal Ayaagya rito svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna pUÉM paDvaamaaM ko saava-jinak ejnsalnaa maUlyaaMknanao bacaava krva maaTo Dyau p`aosaosa ihyairMga SaÉ krvaamaaM Ayaagya Zila krl Sako nahIMº

maata'iptae SaÉ kravaolauM maUlyaaMknaÁ

maata'iptanao hMmaoSaa tomanaa paotanaa Kcao- tomanal psaMdgalnaa laayakat Qaravata vyaavasaaiyakao pasaoqal svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMkna kravavaanao AiQakar Coº jyaaro toAao baaLknao FAPE pUÉM paDvaa saMbaMqal kao[pNa inaNa-yao laota haoya %yaaro IFSP/IEP Tlmao jao to saava-jinak ejnsalnaa maapdMDao pUraM krtuM haoya, tao paotanaa Kcao- maata'iptae kravaola maUlyaaMknamaaMqal maLola maaihtInao pNa QyaanamaaM raKval jao[eº maata'iptae kravaola Kanagal maUlyaaMknanaa pirNaamaao baaLk ivaSaonaa kao[Dyau p`aosaosa ihyairMgamaaM puravaa trlko pNa rjU krl Sakayaº

kao[eDimainasT/oiTva laa^ jj ºnyaayaaQaIsa ' ALJ' Wara maUlyaaMkna kravavaanal maaMgaNalÁ

jao Aa^ifsa Aa^f eDimainasT/oiTva ihyairMgsa (OAH) naa kao[eDimainasT/oiTva laa^ jj (ALJ) kao[Dyau p`aosaosaMga ihyairMganaa Baaga Épo kao[svatM~ SaOxaiNak maUlyaaMknanal maaMgaNal kro, tao to maUlyaaMkna jahor Kcao- j kravauM jao[eº

maaihtInal gauPtta

maata'iptanao tomanaa baaLknaa roka^D-J jaovaanal Anao jao tomanao laagao ko roka^D- saacaa naqal tao saava-jinak ejnsalnao tomanaa baaLknao rokaod- sauQaarvaa khovaanao AiQakar Coº maata'iptanao tomanaa baaLk ivaSaonal maaihtl jahor krvaanal saMmait Aapvaanao AiQakar Co, CtaM koTlalk pirisqaitAaomaam saMmait jÉrl naqalº maata'iptanao saava-jinak ejnsal pasao eval Apoxaa raKvaanao AiQakar Co ko saava-jinak ejnsal tomanaa baaLknaa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa SaOxaiNak roka^D-J gauPt raKo Anao jyaaro tonal jÉr na haoya %yaaro saava-jinak ejnsalnao tomanaa baaLknaal SaOxaiNak maaihtInaao naaSa krva khI Sakoº

vyaa#yaaAaoÁ

naaSa krvaanaao Aqa- qaaya Co maaihtl prqal vyai>gat AaoLKnaa icah\naaonaao naaSa krvaao Aqavaa tomanao dUr krvaa joqal maaihtlinal vyai>gat AaoLK na krl Sakayaº

SaOxaiNak roka^Djnao Aqa- qaaya Co Alal- [nTrvaonSananaa roka^D-J saiht 34 C.F.R. naa Baaga 99 º1974naa foimaila ejyaukoSnala ra[T\sa enD p`ayavasa e@T [FERPA] naao Amala krta inayamaao´maaM “SaOxaiNak roka^D-J”nal vyaa#yaa hozL Aavata roka^D-Jº

Baaga laonaar ejnsalnao Aqa- Co eval kao[pNa ejnsal ko saMsqaa jo vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtl Aokzl krtl haoya, jaLvati haoya, ko tonaao]pyaaoga krtl haoya, Aqavaa jonal pasaoqal IDEAna Baaga C Aqavaa Baaga B hozL maaihtl maolVavaamaaM Aavatl haoyaº

vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtlmaam Aa baQaaMnao samaavaoSa qaaya CoÁ

- baaLk, baaLknaa maata`ipta, Aqavaa kuTuMbanaa kao[pNa saByanauM naamaÁ
- baaLknauM sarnaamauMÁ
- vyai>gat AaoLKnaoM kao[icah\na, joma ko baaLknao saaoSyala isa@yauirTI naMbarÁ Aqavaa
- vyai>gat laxaNaaonal yaadl Aqavaa kao[Anya maaihtl jona vaDo baaLknao Ka~IpUva-k AaoLKI Sakayaº

baaMhoQarIAaoÁ

drok Baaga laonaar ejnsal vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtl ekzl krvaa, saacavavaa, jahor krvaa Ana naaSa krvaanaa tba@kamaaM tonal gauPtta jaLvaSaoº vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtlinal gauPtta jaLvavaanal jvaabadarl saava-jinak ejnsalnaa ek AiQakarInal Coº kaya-p`NaalInal Aa baaMhoQarIAao isavaaya kond/ tomaj rajyanaa kayadaAao pNa SaOxaiNak roka^D-Jnal saurxaa maaTo jvaabadar Coº saava-jinak ejnsalnaa jo kao[kma-caarlAao vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtl ekzl krta haoya ko tonaao]pyaaoga krta haoya, tomanao vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtlinal gauPtta AMgao rajyanal nalit Ana p`iEYaaAaonal talalma maLval jao[eº Baaga laonaar drok ejnsal jnatanaa inarlxana maaTo vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtlinal phaoMca Qaravata ejnsalnaa drok kma-caarlAaonaa naama Ana haod\danal vat-maana yaadl jaLvaSaoº

saMmaitÁ

IDEA hozL vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtl ekzl krnaar ko toonaao]pyaaoga krnaar Baaga laonaar ejnsalAaonaa AiQakarIAao isavaayanal kao[vyai>nao maaihtl jNaavavaamaaM Aavao, Aqavaa AxamatavaaLa kao[baaLknao IDEA hozL FAPE pUEM paDvaanal jEYraatao pUrl krvaa isavaayanaa kao[ ]_oSyaqal ekzl krvaamaaM Aavao to pholaam saava-jinak ejnsale maata`iptanal saMmait maolVaval pDSaoº AxamatavaaLa kao[ baaLko krola gaunaanao irpaoT- krvaa maaTo kayadaklya ejnsalAao tomaj nyaaiyak sa<aaAaonao krayaola BalaamaNa Aqavaa tomaNao laiQaola pgalaaMmaaM jahor qayaolal maaihtl maaTo FERPA Wara prvaanagal Apayaola salmaa sauQal Aa maaihtl Aapvaa maaTo maata`iptanal saMmait jErl naqalº

saava-jinak ejnsalnao FERPA AMtga-t AiQakar maLolaa haoya to isavaaya, Baaga laonaar ejnsalAaonaa maata`iptanal saMmait ivanaa SaOxaiNak roka^D-JmaaMnal maaihtl Aapl SakSao nahIMº MSDE saava-jinak ejnsalAao maaTo dMDnal jaogavaa[ saihtnal nalitAao Ana p`iEYaaAao tOyaar krl Co jonaao sarkar tonal nalitAao Ana p`iEYaaAao pr Amala qaaya Co, Ana IDEA Ana FERPA maujbanal gauPttnal jEYraatao pUrl krvaamaaM Aavao Co to inaiScat krvaa]pyaaoga kro Coº

drok saava-jinak ejnsal maaTo maata`iptanao vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtlinal gauPttnal jEYraatao ivaSao maaihtl Aapvaa maaTo pUrtl saUcanaa koval rito AapvaamaaM Aavao Co to maaTo p`iEYaaAao haoval jErl Coº Aa saUcanaamaaM Aa samaavaoSa qavaao jErl CoÁ

- saUcanaa rajyanaa ivaivaQa vastl jUqaonaa maatRBaaYaamaaM AapvaamaaM Aavao Co, tonauM ivagatvaar p`maanaÁ
- e baabatnal maaihtl ko kovaa baalKaonal vyai>gat AaoLK qa[Sako eval maaihtl maolVavaamaaM Ana jaLvavaamaaM Aavao Co, Ana koval maaihtl maaMgavaamaaM Aavao CoÁ

- vyai>gat AoLK qa[Sako eval maaihtlnaao saMga`h, ~lja pxaonao tonal jaNa krval, tonal jaLvaNaI, Anao tonaa naaSa maaTo Baaga laonaar ejnsalAaoe jo nalitAao Anao p`iE`yaaAao Anaasarvaanal rho Co tonaa TUMkao saarA
- jao maata`ipta saMmait Aapvaanal naa paDo tao jo nalitAao Anao p`iE`yaaAaonao]pyaaoga kravaao joa[e tomanauM vaNa-naA Anao
- FERPA hozLnaa AiQakarao Anao 34 C.F.R. §99maamnaa inayamaaonaa Amala saiht Aa maaihtl baabatnaa maata`ipta Anao baaLkaonaa baQaa j AiQakaraonauM vaNa-nae

kao[pNa mau#ya AoLK, sqaana ko maUlyaaMkna p`vaRi<a pholaaM tonal saUcanaa Cpaval jao[e Aqavaa CapaM ko Anya p`saar maaQyamaaomaaM tonal jahorat qaval jao[e, Aqavaa baMnao kravauM jao[e, Anao tonaa folaavaao p`vaRi<anaa AaKaya AiQakarxao~maaM vasata maata`iptanao jaNa krva maaTo pUrtao haovaa jao[e

phaoMca saMbaMQal AiQakaraoA

Alal- [nTrvaonSana saovaaAao maolVata baaLkao Anao kuTuMbaao maaTo mau#ya sqaainak Aojnsal maataiptanao tomanaa baaLknaa Alal- [nTrvaonSana roka^D-nal Aok Sa\$Aatnal nakla maataiptanao kao[Kca- ivanaa pUrl paDSao drok saava-jinak ejnsal maata`iptanao tomanaa baaLk saaqaao saMbaMiQat kao[pNa SaOxaiNak roka^D-JnauM inarIxaNa Anao samalxaa krvaanal prvaanagal AapSao jo tomanaa baaLknao AoLK, maUlyaaMkna, Anao iSaxaNa maaTo sqaana Apavaa saaqaao, Anao IFSP ivaksaavavaa Anao AmalamaaM maUkvaA Anao FAPE pUEM pDavaa baabato ekza krata, jLvaata ko saava-jinak ejnsal Wara]pyaaogamaaM laovaamaaM Aavata haoyae kao[IFSP maarfto saovaaAao maolVata baaLkao Anao kuTuMbaao maaTo mau#ya sqaainak Aojnsal maaToonal kao[pNa IFSP maliTMga pholaa Aqavaa kao[pNa Dyau p`aosaosa saunaavaNaI pholaaM kao[pNa ibanaj\$rl samaya bagaaDyaa ivanaa kao[pNa maaMgaNaI pUrl krSao, Anao kao[ pNa saMjaogaomaaM Aa maaMgaNaI krayaanaa 10 idvasaqal vaQau samaya pCl nahIM haoyae saava-jinak ejnsal kao[ pNa ibanajE`rl ivalaMba ivanaa Anao IFSP Aqavaa IEP ivaSaonal kao[pNa maliTMga Aqavaa Dyau p`aosaosa ihyairMga pholaaM Anao kao[ pNa saMjaogaomaaM maaMgaNaI krayaanaa 45 idvasanal AMdr `roka^D-J jaovaanal` kao[pNa ivanaMtlnao pUrl krSaoe

Aa ivaBaaga hozLnaa maata`iptanaa SaOxaiNak roka^D-JnauM inarIxaNa Anao tonal samalxaa krvaanaa AiQakarmaaM maata`iptanaa Aa AiQakarao saamaola CoA

- kao[pNa baabat samajavavaa Anao roka^D-Jnal ivagatao samajavavaanal vaajbal maaMgaNaIAao pr%vao saava-jinak ejnsalnao jvaaba maolVavaanao AiQakarA
- jao naklaao AapvaamaaM na Aavao tonaqaal maata`iptanao tomanaa baaLknaa roka^D-JnauM inarIxaNa krvaanaa AiQakarna]pyaaogamaaM ADcaNa pDvaanal haoya tao saava-jinak ejnsal tomanao baaLknaa roka^D-Jnal nakla pUrl paDo toval maaMgaNaI krvaanao AiQakarA Anao
- maata`iptanaa p`itinaiQa pasao roka^D-JnauM inarIxaNa Anao samalxaa kravaanao AiQakar

saava-jinak ejnsal evauM Qaarl la[Sako ko maata`iptanao tomanaa baaLk saaqaao saMbaMiQat roka^D-JnauM inarIxaNa Anao samalxaa krvaanao AiQakar Co, isavaaya ko tomanao eval jaNa krvaamaaM Aaval haoya ko kao[ maata`iptanao vaalalpNauM, Alaga pDvauM Anao CUTaCoDa joval baabataomaaM rajyanaa laagau pDta kayadaAao hozL toma krvaanao AiQakar naqal

phaoMcanao roka^D-A

drok saava-jinak ejnsal maata`ipta Anao saava-jinak ejnsalAaonaa AiQakRt kma-caarlAao isavaaya IDEA naa Baaga C Aqavaa Baaga B hozL ekza krayaola, jLvaayaola ko]pyaaogamaaM laovaata SaOxaiNak roka^D-J sauQal phaoMcatl drok vyai>nal naaoMQa raKSaoe Aa naaoMQamaaM to vyai>nauM naama, tonao jo tarlKo phaoMca AapvaamaaM Aaval htl to tarlK, Anao vyai>nao kyaa]_oSyaqal roka^D-Jnao]pyaaoga krvaanao AiQakar AapvaamaaM Aavyaao Co, tonaa samaavaoSa qaSaoe jao kao[SaOxaiNak roka^D-maaM ekqal vaQau baaLk ivaSaonal maaihtl haoya, tao maata`iptanao maa~ tomanaa baaLk saaqaao saMbaMiQat maaihtlnauM inarIxaNa Anao samalxaa krvaanao ko to maaihtlnal jaNa krvaanao AiQakar Coe drok saava-jinak ejnsal maaMgaNaI krvaqaal maata`iptanao to saava-jinak ejnsal Wara ekza krata, jaLvaavaamaaM Aavata Anao]pyaaogamaaM laovaata SaOxaiNak roka^D-Jnaa p`karao Anao sqaanaonal maaihtl pUrl paDSaoe drok saava-jinak ejnsal, jao to fl maata`iptanao tomanaa roka^D-Jnaa inarIxaNa Anao samalxaanaa AiQakarna]pyaaoga krvaqaal raoktl na haoya, tao maata`ipta maaTo SaOxaiNak roka^D-Jnal

nakla maaTo fl la[Sako^o kao[pNa saava-jinak ejnsal SaOxaiNak roka^{AD}-JmaaMqal maaihtl SaaoQavaa ko maoLvavaa maaTo fl la[Sako nahIM^o

maata¹iptanal ivanaMtlqal roka^{AD}-maaM forfarÁ

jao kao[maata¹iptanao evaum laagatuM haoya ko IDEA hozL ekza krayaola, jLvaayaola ko]pyaaogamaaM laovaayaola SaOxaiNak roka^{AD}-J BaUlavaaLa ko KaoTI maaihtl Aapta Co Aqavaa tomanaa baaLknaL gauPtta ko Anya AiQakaraonauM]llaMGana kro Co, tao maata¹ipta to maaihtl jaLvanaar saava-jinak ejnsalnoo to maaihtlmaaM forfar krvaa khI Sako^o saava-jinak ejnsal maaMgaNal maLvanaa vaajbal samayamaaM nakkl krSao ko to maata¹iptanal maaMgaNal maujba maaihtlmaaM forfar krSao ko koma^o jao saava-jinak ejnsal maaMgaNal maujba maaihtlmaaM forfar krvaanao [nakar kro tao to maata¹iptanao tonaa [nakarnal jaNa krSao Anao maata¹iptanao SaOxaiNak roka^{AD}-maaMnal maaihtl saamao vaaMQaao]zavavaanaa tomanaa AiQakarnal jaNa krSao^o SaOxaiNak roka^{AD}-maaMnal maaihtl saamao vaaMQaao]zavavaanaa ihyairMganauM kama 34 C.F.R. §99.22 maaM dSaa-vaayaola FERPA p`iEYaaAao maujba calaavavaamaaM AavavauM jao[e^o

saava-jinak ejnsal maaMgaNal krvaaqal maata¹iptanao SaOxaiNak roka^{AD}-maaMnal maaihtl BaUlavaaLI, KaoTI maaihtl Aaptl ko kao[baiY rito tmaara baaLknaa gauPttaana ko Anya AiQakaraonauM]llaMGana naqal krtl to inaiScat krvaa maaTo SaOxaiNak roka^{AD}-J saamao vaaMQaao]zavavaa maaTo ihyairMganal tk pUrl paDSao^o jao ihyairMganaa pirNaamao saava-jinak ejnsal na@kl kro ko maaihtl BaUlavaaLI, KaoTI maaihtl Aaptl ko kao[baiY rito tmaara baaLknaa gauPttaana ko Anya AiQakaraonauM]llaMGana krtl Co, tao saava-jinak ejnsal to p`maaNaoo maaihtlmaaM forfar krSao Anao maata¹iptanao to forfarnal laoiKt jaNa krSao^o jao ihyairMganaa pirNaamao saava-jinak ejnsal na@kl kro ko maaihtl BaUlavaaLI, KaoTI maaihtl Aaptl ko kao[baiY rito tmaara baaLknaa gauPttaana ko Anya AiQakaraonauM]llaMGana krtl naqal, tao to saava-jinak ejnsal maata¹iptanao to tomanaa baaLk ivaSao jo roka^{AD}-J jaLvao Co, tomaaM maaihtl ivaSao iTppNaL krtuM ivaQaana Aqavaa to saava-jinak ejnsalnaa inaNa-ya saaqao Saa maaTo AsaMmat Co to karNaao dSaa-vatuM ivaQaana jaoDvaanaa AiQakarnal laoiKt jaNa krSao^o tmaara baaLknaa roka^{AD}-JmaaM maUkayaola kao[pNa ivagatvaar inavaodnaÁ

- saava-jinak ejnsal Wara baaLknaa roka^{AD}-naa Baaga Épo %yaaM sauQal jaLvavaamaaM AavavauM jao[e, jyaaM sauQal to roka^{AD}- Aqavaa tomaaMqal jonaao ivaraoQa qayaaO Co to Baaga saava-jinak ejnsal Wara jaLvavaamaaM AavaoÁ Anao
- baaLknaa roka^{AD}- Aqavaa tonaa jonaao ivaraoQa qayaaO Co to Baaganal naklanal maaMgaNal krvaamaaM Aavao tao to vyai>nao to ivagatvaar inavaodna pNa AapvaamaaM AavavauM jao[e^o

maaihtlnaa naaSa maaTonal p`iEYaaAaoÁ

jyaaro IDEA hozL ekzl krayaola, jLvaayaola ko]pyaaogamaaM laovaati vyai>gat AaoLK krl Sakaya eval maaihtlnal tomanaa baaLknao Alal- [nTrvaonSana ko SaOxaiNak saovaaAao pUrl paDvaa maaTo jÉr na haoya, saava-jinak ejnsale maata¹iptanao jaNa krvaanal rho Co^o Aa maaihtlnaoo maata¹ipta Wara maaMgaNal krvaamaaM Aavao tao naaSa krvaao j jao[e^o jao ko baaLknaa naama, sarnaamauM, Toilaafona naMbar, baaLknaL ga`oDJ, tonal hajrlnaoo roka<sup>AD</sup>-, toNao hajrl Aapl haoya to vagoao-, toNao pUraM krola ga`oD strao Anao pUra krola vaYa- ivaSaonal maaihtl kao[pNa samayasalmaa ivanaa jaLval Sakaya Co^o

baaLkaonaa AiQakaraoÁ

FERPA maaTonaa inayamao hozL, jyaaro baaLk 18 vaYa-nal]MmarnauM qaaya %yaaaro baaLknaa SaOxaiNak AiQakarao AMgaonaa maata¹iptanaa AiQakarao baaLknao saaoMpa[jaya Co, isavaaya ko baaLknaL Axamata tonoo rajyanaa kayada hozL Asamaqa- banaavatI haoya^o jao IDEA naa Baaga B hozL maata¹iptanaa AiQakarao pu#t vayao baaLknao hstaMtirt qa[jta haoya, tao SaOxaiNak roka^{AD}-J saMbaMqal AiQakarao pNa baaLknao hstaMtirt qa[jvaa jao[e^o joako, saava-jinak ejnsale IDEA hozL jÉrl haoya toval kao[pNa saUcanaa maata¹ipta Anao baaLknao maaoklaval jao[e^o vaQau ivagatvaar maaihtl maaTo “pu#t vayao phaoMcvavaaqal maata¹iptanaa AiQakaraonauM hstaMtrNa” juAao^o

iSast saMbaMqal maaihtIÁ

kao[saava-jinak ejnsal kao[baaLknaa roka^{AD}-JmaaM to baaLk ivaÉw laovaayaolaa kao[pNa iSastnaaM pgalaaMnauM ivaQaana saamaola krl Sako Anao iSast saMbaMqal maaihtl Anya laaokaonao Aapl SakoÁ pNa to kao[pNa Axamata na Qaravata baaLknaa roka^{AD}-maaM jo hd sauQal iSastnaaM pgalaaM ivaSao maaihtl saamaola krvaamaaM Aavao Co

Anao Anya laaokaonao AapvaamaaM Aavao Co %yaaM sauQal j^o Aa ivaQaanamaaM baaLko krola evauM kao[pNa vat-na jonaa laiQao iSastnaaM pgalaaM laovaa pDyaaM tonal ivagatao, jo iSastnaaM pgalaaM laovaayaa tonal ivagatao Anao baiY kao[pNa eval maaihtl jo baaLknaI Anao tonal saaqao saMkLayaolaa baljaM laaokaonal saurxaa maaTo saMbaw haoya, toval kao[pNa maaihtInaao samaavaoSa qa[Sako^o jao baaLk ek SaaLamaaMqal baiY SaaLamaaM jaya, tao %yaaM maaoklaatl maaihtImaaM baaLknaa roka^D-JmaaM baaLknaa halanaa IEP nal ivagatao tomaj baaLk saaqao hala Aqavaa Agaa] laovaayaolaa kao[pNa iSastnaaM pgalaaMnal ivagataonaa ivaQaananaao samaavaoSa qavaao j jao[e^o

AxamataAovaaLa baaLkaonauM iSastpalana

inamnailaiKt maaihtl 3qal 21 vaYa-nal]Mmarnaa AxamataAovaaLa e@sTonDoD IFSP Aqavaa IEP Wara saovaaAao maolVata baaLkaonao laagau pDo Co^o

jao saava-jinak ejnsal tomanaa baaLk ivaEw iSastnaaM pgalaaM lao tao maata'iptanao koTlaik Kasa p`iEYaaAao Anao saurxaa maolVavaanaao AiQakar Co^o baaLknao ivaVaqaI- AacaarsaMihtanaa BaMga maaTo kao[pNa SaaLakIya vaYa-maaM 10 idvasaqal vaQau samaya maaTo SaaLaqaI dUr krvaamaaM Aavao tao saava-jinak ejnsale baaLknao SaOxaiNak saovaaAao pUrI paDvaanal rhoSao^o

vyaa#yaaAaoA

Aa Baaganaa]_oSyaao maaTo inamnailaiKt vyaa#yaaAao laagau pDo CoA

- inayaMi~t pdaqa-nao Aqa- qaaya Co eval kao[pNa dvaA Aqavaa pdaqa- jo knT/aolD sabasTinsaI e@T (21 U.S.C. 812(c)) naa ivaBaaga 202(c) maaM iSaDyaula I, II, III, IV Aqavaa V maaM AaoLKvaamaaM Aavaola haoya^o
- gaorkayadosar dvaanaao Aqa- kao[inayaMi~t pdaqa- qaaya Co, pNa tomaaM evaa kao[pdaqa-nao samaavaoSa naqal qatao jo kayadosar maolVavaamaaM Aavyaao haoya, Aqavaa kao[laa[sansaQaarI Aaraogya saMBaaL vyaavasaiyaknaa inarIxaNa hozL laovaamaaM Aavatao haoya, IDEA Aqavaa kond/Iya kayadanal jaogavaa[Aao hozL kao[balja sa<aaQaarI hozL maolVaaayaa Aqavaa laovaatao haoya^o
- hiqayaarnaao Aqa- AhIM yaunaa[ToD sToT\sa kaoDnaa Ta[TIa 18 naa sao@Sana 930 naa p`qama sabasao@Sana (g) naa fkra 2 maaM Apayaola "jaoKmal hiqayaar" Sabdnaa Aqa- jovaao Co^o
- gaMBalr SaarIirk [janaao Aqa- eval SaarIirk [ja qaaya Co jomaaM mar%yau, tIva` SaarIirk pIDa, laaMbaa gaaLanauM Anao doKItuM ivaEplkrNa, Aqavaa kao[pNa AMga, Avayava ko maanaisak xamata laaMbaa gaaLa maaTo Kao[dovaaya Aqavaa tomaaM ADcaNa Aavao toval SaarIirk [ja (18 U.S.C. 13645(h)(3)).

SaaLanaa kma-caarInal sa<aaA

SaaLanaa kma-caarIaao AxamatavaaLa evaa kao[pNa baaLknao jo Aacaar saMihtanaao BaMga kro, baQaa baaLknao maaTo]pyaogamaaM laovaatl iSastpalana nalit Anausaar Aacaar saMihtanaa drok BaMga maaTo ek saaqao vaQaumaaM vaQau 10 idvasa maaTo SaaLamaaMqal dUr kri Sako, isavaaya ko evauM inaiScat krvaamaaM Aavao ko SaaLamaaMqal dUr kravauM halanaa SaOxaiNak sqaanamaaMqal kao[Anya sqaanamaaM maukavaamaaM pirNamao Co joma koA

- kao[vacagaaLanaI vaOkilpk iSaxaNa vyaavasqaaA
- Anya vaatavarNaA Aqavaa
- bartrfI^o

jyaaro dUr krayaanaa ³ek saamaTa 10 idvasa Aqavaa AaoCa' ivaivaQa samayagaaLanaao ek SaaLakIya vaYa-naao sarvaaLao 10 idvasaqal vaQau qa[jaya, %yaaaro baaLknaI IFSP Aqavaa IEP TIma tmaara baaLknao saamaanya ABYaasaEmamaaM Baaga laovaa saxama banaavavaa Anao tonaa laxyaa p`aPt krvaa maaTo joTlaI saovaaAaonal jE^r pDSao to na@kl krSao^o

kao[AxamatavaaLuM baaLk jo Aacaar saMihtanaao BaMga kro Co tonaa maaTo sqaana badlavauM yaaogya Co ko nahIM to inaiScat krvaa maaTo SaaLanaa kma-caarIaao drok ikssaamaaM jo Ananya pirisqaitAao Co to QyaanamaaM

laoSao^o sqaana badlaavaamaaM saLMga 10 qal vaQau idvasaao maaTo dUr kravauM Aqavaa kao[Kasa rito EaoNalbaw rito dUr kravaanaao samaavaoSa qaaya Co^o jyaaro iSastnaa pgalaaMnaa pirNaamao baaLknaUM sqaana badlaaya Co %yaaro saava-jinak ejnsal jo idvasao inaNa-ya kro Co to idvasao sa**Ucanaa** Aapo Co Anao tomaaM kaya-p`Naalal saaqao saMbaMiQat baaMhoQarIaonaa dstavaoj saamaola haovaa j jao[e^o

laxaNa inaQaa-rNaÁ

Aacaar saMihtanaa BaMganaa pirNaamao sqaana badlavanaa inaNa-yanaa 10 SaaLa idvasaonaal AMdr maata'ipta Anao baaLknaL IFSP Tima Aqavaa IEP Tima baaLknaL fa[lamaaMnal baQal j saMbaw maaihtInal samalxaa j kral jao[e, jomaaM tonaa IFSP Aqavaa IEP, iSaxakaoe krolaa kao[pNa inarIxaNaao Anao maata'iptae pUrI paDolal kao[pNa maaihtInaa samaavaoSa qaaya Co, joqal inaiScat krl Sakaya ko jo vat-NaUMk baabato Aa pgalaaM laovaa[r(aM Co toÁ

- baaLknaL Axamatanaa karNao qa[htl Aqavaa tonao baaLknaL Axamata saaqao kao[salQaao vaastivak saMbaMQa CoÁ Aqavaa
- to baaLknaa IFSP Aqavaa IEP nao AmalamaaM maUkvaamaaM saava-jinak ejnsalInal inaYfLtanauM salQauM pirNaama Co^o

jao IEP Tima inaiScat kro ko]prnaa ivaQaanaaomaaMqal kao[pNa ek laagau pDo Co, tao to vat-NaUMknao baaLknaL Axamatanaa laxaNa doKavaa triko inaQaa-irt krvaamaaM Aavao Co^o

jao to vat-NaUMk baaLknaL AxamatanaUM dRSyamaana svaÉp htUM tao IFSP Tima Aqavaa IEP Tima Aa krvauM j jao[eÁ

- jao saava-jinak ejnsale pholaaM ema na kyau-M haoya, tao baaLk maaTo ek kaya-karl vat-NaUMk maUlyaaMkna kravavauM Anao baaLk maaTo ek ibahovayarla [nTrvaonSana Plaana AmalamaaM maUkvaaoÁ
- jao baaLknao kao[ibahovayar [nTrvaonSana Plaana haoya, tao tonal samalxaa kral Anao tonal vat-NaUMknao sauQaarvaa maaTo jo kao[forfarao krvaa jÉrI haoya to krvaaÁ Anao
- baaLknao jo sqaanaoqal dUr krvaamaaM AavyauM haoya %yaaM paCuM maaoklavauM, isavaaya ko baaLknaa ibahovayarla [nTrvaonSana PlaanaamaaM krvaanaa forfarna Baaga Épo maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal tonauM sqaana badlavaa saMmat qaaya, isavaaya ko jyaaro baaLknao kofl d/vyaa, hiqayaaroo ko gaMBalr Saarlirk [ja maaTo vacagaaLanal vaOkilpk yaaojnaamaaM KsaoDvaamaaM AavyauM haoya^o

jao to vat-NaUk baaLknaL AxamatanaUM salQauM p`maana na haoya, tao Saalanaa kma-caarIaao baaLk pr%vao Anya baaLkaonal joma j iSastnaa pgalaaM la[Sako, isavaaya ko tonal yaaogya SaOxaiNak saovaaAao caalau rhoval jao[e^o

inayauimaM forfarÁ

jyaaro baaLknao 10 qal vaQau idvasaao maaTo dUr krvaamaaM Aavao Co tonao sqaanamaaM forfar khovaaya Co, pCl tonal vat-NaUMk AxamatanaUM doKlituM laxaNa haoya ko na haoya, Aqavaa jyaaro baaLknao D/gsa, hiqayaaroo Aqavaa gaMBalr Saarlirk [ja maaTo vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqaa (IAES) maaM maaoklavaamaaM Aavao Co, %yaaro baaLk saamaanya iSaxaNa AByaasaÉmamaaM Baaga laovaamaaM tonao saxama banaavao toval saovaaAao maolVavaanauM caalau raKo Co, jao ko to juda vaatavarNamaaM haoya Co, Anao to tonaa IEPmaaM na@kl krayaola laxyaa pUra krvaa trf AagaL vaQal Sako Co^o baaLknao yaaogya haoya to maujba kao[kaya-karl vat-NaUMk maUlyaaMkna Anao toNao jo gaorvat-NaUMk krl haoya to sauQaarvaa maaTo ibahovayar [nTrvaonSana saovaaAao Anao forfarao pNa malVaa jao[e joqal to gaorvat-NaUMk fri na qaaya^o IEP Tima yaaogya saovaaAao k[Co to inaiScat kro Co Anao to saovaaAao @yaaM pUrI paDvaamaaM AavaSao to sqaana pNa inaiScat kro Co^o

vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqaaÁ

Saalanaa kma-caarIaao inamnailiKt ikssaaAaomaaM kao[baaLknao 45 SaaLa idvasaao sauQal kao[vacagaaLanal vaOkilpk iSaxaNa vyavasqaamaaM KsaoDI Sako Balao tonal vat-NaUMk baaLknaL AxamatanaUM doKlituM laxaNa haovaaanauM na@kl qayauM haoya ko nahIMÁ

- baaLk rajya ko sqaainak saava-jinak ejnsalInaa AiQakarxao~maaM AavatI SaaLamaaM, SaaLanaa pirsarmaaM ko SaaLanaa kao[kaya-ÉmamaaM hiqayaar la[nao Aavao Co Aqavaa Qaravao CoÁ

- baaLk rajya ko sqaainak saava-jinak ejnsalnaa AiQakarxao~maaM AavatI SaaLamaaM, SaaLanaa pirsarmaaM ko SaaLanaa kao[kaya-ĒmamaaM jaNaI jao[nao gaorkayadosar dvaaAao Qaravao Co Aqavaa tomanaao]pyaaoga kro Co, Aqavaa kao[inayaMi~t pdaqa- vaocao Co Aqavaa kao[nao tonao to vaocavaa kho CoÂ Aqavaa
- baaLko rajya ko sqaainak saava-jinak ejnsalnaa AiQakarxao~maaM AavatI SaaLamaaM, SaaLanaa pirsarmaaM ko SaaLanaa kao[kaya-ĒmamaaM kao[Anya vyai>nao gaMBalr Saarlirk [ja krl haoya⁹

iSastnaaM pgalaaM ivaÉw ApIIaÁ

jao maata¹ipta kao[laxaNa p`dSa-na inaQaa-rNa Aqavaa iSast karNasar kao[ pNa sqaanao maukavaa saMbaMQal kao[ inaNa-ya saaqao AsaMmat haoya, tao maata<sup>1</sup>ipta Aa^ifsa Aa^f eDimainasT/oiTva ihyairMgsa (OAH) Anao saava-jinak ejnsalnao Dyau p`aosaosa ihyairMga fa[la krl Sako⁹ jao saava-jinak ejnsal ema maanatl haoya ko baaLknao hala jo sqaana pr Co %yaaM raKvaaqal baaLk Aqavaa balja laaokaonaao [ja qa[Sako Co, saava-jinak ejnsal OAH Anao maata¹iptanao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krl Sako⁹

Aa dstavaojnaa “matBaodaonauM inaracrNa” ivaBaagamaaM vaNa-vaolal p`iÉyaaAaona AnaasarInao kao[ eDimainasT/oiTva laa^ jj Dyau p`aosaosa ihyairMganauM kama calavaao Co⁹ Aa ihyairMga Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la kyaa-naa 20 SaaLa idvasaomaam qaSao Anao ihyairMga pClnaa 10 SaaLa idvasaomaam tonaao kao[inaYkYa-Aaval jSao⁹

iSastnaa pgalaaM saMbaMQal ApIIamaaM inaYkYa- inaiScat krtI vaKto ALJ Aama krl SakoÁ

- baaLknao jo sqaana prqal KsaoDvaamaaM AavyauM htuM tonaa pr paCuM maaoklal SakoÂ Aqavaa
- jao ALJ nao laagao ko baaLknao tonaa halanaa sqaanamaaM raKvaaqal baaLk Aqavaa Anya laaokaonaao maaotI [ja qa[Sako ema Co, tao baaLknao vaQaumaam vaQau 45 SaaLa idvasaoo maaTo kao[yaaogya vacagaaLanal iSaxaNa vyavasqaamaaM forvavaanaao AadoSa Aapl Sako⁹

jyaaro maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnal maaMgaNaI kro %yaaro baaLk ALJ naao inaNa-ya Aavao %yaaM sauQal Aqavaa jo samayagaaLao AapvaamaaM Aavyaao haoya %yaaM sauQal ³ 45 SaaLa idvasaooqal vaQau nahIM', baomaaMqal jo pholaa Aavao %yaaM sauQal, vacagaaLanal iSaxaNa vyavasqaamaaM rho Co, isavaaya ko maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal kao[balY baabato saMmat qaaya⁹

jo baaLk pa~ haovaanauM hju na@kl naqal qayauMÁ

jo baaLkao Kasa iSaxaNa maolVavaanao pa~ haovaanauM na@kl na qayauM haoya, Anao jomaNao eval vat-NaUMk krl haoya jo kao[inayama Aqavaa Aacaar saMihtanaao BaMga kro Co, tonal pUrI pDayaolal kao[pNa saurxaanaao]pyaaoga krl Sako, jao saava-jinak ejnsal jo vat-NaUMk qa[to qata Agaa]qal jaNatI haoya ko baaLknao kao[Axamata Co⁹ saava-jinak ejnsalnao jaNa haovaanauM gaNaaya Co jao iSastnaaM pgalaaM laovaa pDo toval vat-NaUMk qa[to pholaaMÁ

- maata¹iptae saava-jinak ejnsalnaa kao[inarlxak Aqavaa karaobaarl kma-caarlInao Aqavaa baaLknaa kao[iSaxak AagaL laoiKt Épo tomanal icaMta vya> krl haoya ko tomana baaLknao Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAaonal jÉr CoÂ
- maata¹iptae maUlyaaMknanal maaMgaNaI krlÁ Aqavaa
- baaLknaa iSaxak Aqavaa SaaLanaa Anya kma-caarIAaoe baaLknaI Amauk vat-NaUMk ivaSao salQaa Kasa iSaxaNa inayaamak Aqavaa saava-jinak ejnsalnaa inarlxak kma-caarIAao AagaL kao[Kasa icaMta vya> krl haoya⁹

saava-jinak ejnsalnao jaNa haovaanauM gaNaatuM naqal jaoÁ

- maata¹iptae saava-jinak ejnsalnao tomana baaLknauM maUlyaaMkna krvaanal prvaanagal na Aapl haoyaÁ
- maata¹iptae saava-jinak ejnsalnao Kasa iSaxaNa saovaaAao pUrI paDvaanal prvaanagal na Aapl haoyaÁ Aqavaa
- baaLknauM maUlyaaMkna krvaamaaM AavyauM haoya Anao evauM inaiScat qayauM haoya ko to IDEA hozL AxamatavaaLuM baaLk naqal⁹

jao iSastnaaM pgalaaM laota Agaa] saava-jinak ejnsal na jaNatl haoya ko kao[baaLknao kao[Axamata Co, tao to baalk ivaÉw iSastnaaM e j pgalaaM laovaamaaM Aaval Sako jo kao[Axamata ivanaanaa samaana vat-NaUMk krnaar baaLk ivaÉw laovaamaaM Aavaoº

jao maata'iptae tomanaa baaLk saamao iSastnaaM pgalaaM laovaamaaM Aavao to samayagaaLa drmyaana maUlyaaMknanal maaMgaNal krl haoya, tao maUlyaaMkna JDpqa krvaamaaM AavavauM jao[eº pirNaama AavavaanauM baakl haoya %yaaM sauQal baaLk evaa SaOxaiNak sqaana pr rho Co jo SaaLanaa sa<aavaaLaAaoe na@kl kyau-M haoyaº jao saava-jinak ejnsalnaa maUlyaaMkna Anao maata'iptae pUrl paDolal maaihtlnaa AaQaaro baaLk AxamatavaaLuM baaLk haovaanauM inaQaa-irt qaaya, tao saava-jinak ejnsale Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao Anao AxamatavaaLa baaLkaonao iSastbaw krvaa baabato laagau pDtl kaya-p`Naalal saMbaMQal baaMhoQarIAao pUrl paDvaanal rhoSaoº

kayadanao Amala krnaar Anao nyaaiyak sa<aaiQakarIAonao BalaamaNa Anao tomanaaM pgalaaMÁ

IDEA saava-jinak ejnsalAonao yaaogya sa<aavaaLaAao Anao kayadanao Amala krnaaraAonao gaunaanal jaNa krvaqaal raoktuM naqaº nyaaiyak sa<aaiQakarIAao kao[AxamatavaaLa baaLko krola gaunaaAonao kond/naa tomaj rajyanaa kayada laagau krvaanal tomanal jvaabadarl inaBaaval Sako Coº kao[pNa gaunaanal jaNa krnaar ejnsale baaLknaa Kasa iSaxaNa Anao iSast saMbaMQal roka^D-Jnal naklaao COMAR 13A.08.02maaM prvaanagal Apayaa maujba yaaogya sa<aavaaLaAonao pUrl paDvaanal rhoSaoº tomanao ivaVaqaal- ivaSaonaa roka^D- maata'iptanal saMmait saaqao, Aqavaa nalitmaaM jNaavaayaolaa maata'iptanal saMmait maOLvavaanal jÉiryatnaa Apvaadao maujba pUraM paDvaanaa rhoSaoº

maata'ipta Wara ekpxal inaNa-ya la[baaLkaonal jahor Kcao- Kanagal SaaLamaaM inayau>

jao saava-jinak ejnsale maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (FAPE)]plabQa kravyauM haoya Anao maata'iptae tomanaa baaLknao Kanagal SaaLamaaM maUkvaanauM psaMd kyau-M haoya, tao IDEA hozL saava-jinak ejnsale AxamatavaaLa kao[baaLknaa Kanagal SaaLamaaM Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao saih iSaxaNanao Kca- caUkvavao jÉrl naqaº

jao saava-jinak ejnsale maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (FAPE)]plabQa kravyauM haoya Anao maata'iptae tomanaa baaLknao Kanagal SaaLamaaM maUkvaanauM psaMd kyau-M haoya, tao IDEA hozL saava-jinak ejnsale AxamatavaaLa kao[baaLknaa Kanagal SaaLamaaM Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao saih iSaxaNanao Kca- caUkvavao jÉrl naqaº jaoko, saava-jinak ejnsal to baaLknao foDrla inayamao maujba maata'ipta Wara Kanagal SaaLamaaM maUkyaola baaLkaomaam gaNavaanauM rhoSaoº IDEA hozL maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal vaccao FAPE nal]plabQata Anao Aaiqa-k jvaabadarlAao saMbaMQal matBaodao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT p`iÉyaaAonao AaQalna Coº lpa krl vaQau maaihtl maaTo “matBaodaonauM inarakrNa krvauM” ivaBaaga juAaoº

jao kao[AxamatavaaLa baaLko Agaa] kao[saava-jinak ejnsalna sa<aa hozL Kasa iSaxaNa Anao saMbaMiQat saovaaAao maOLval haoya, Anao maata'ipta tomanaa baaLknao saava-jinak ejnsalna saMmait ko BalaamaNa ivanaa kao[Kanagal ip`skUla, eilamaonTrl ko saoknDrl skUlamaaM daKla kraval do, tao jao ALJ Aqavaa Adalatnao ema jaNa qaaya ko saava-jinak ejnsale %yaaM daKla qata pholaaM baaLknao yaaogya rlto Anao samayasar FAPE]plabQa kravyauM na htum, Anao tonao Kanagal saMsqaamaaM daKla krvaanauM yaaogya htum, tao kao[ALJ Aqavaa Adalat, saava-jinak ejnsalnao maata'iptanao to saMsqaamaaM baaLknao daKla krvaanao Kca- Barpa[krvaa frj paDI Sakoº maata'ipta triko tmao krola tmaara baaLk maaTonal vyavasqaa kao[ALJ Aqavaa Adalatnao to saava-jinak ejnsalAao Wara pUra paDvaamaaM Aavata iSaxaNanao laagau pDta rajyanaa maapMDao pUra na krtl haoya tao pNa yaaogya laagau Sakoº

Kca- Barpa[krvaanal mayaa-daÁ

kao[ALJ Aqavaa Adalat Barpa[krvaamaaM AavatI rkma GaTaDI Sako Aqavaa tonaao [nakar krl Sako jaoÁ

- tomanaa baaLknao saava-jinak SaaLamaaMqal]zaDI laota pholaaMnal saaOqal Collal IEP Tima maliTMga jomaaM maata'iptae hajrl Aapl haoya, maata'iptae IEP TImanao na jNaavyauM haoya ko toAao saava-jinak ejnsal FAPE pUÉM paDvaa maaTo jo sqaana Aapvaanaao p`stava maUkl rhl Co tonaao Asvalkar krl r(a Co, jomaaM tomanal icaMtaAao jNaavavaanaao Anao tomanaa baaLknao jahor Kcao- kao[Kanagal SaaLamaaM maUkvaanaa tomanaa [radanaao samaavaoSa qaaya CoÁ Aqavaa
- tomanaa baaLknao saava-jinak SaaLamaaMqal]zaDI laovaanaa AooCamaaM AooCa dsa ³10' kamakajnaa idvasaao ³eva kamakajnaa idvasaao saihT jo rjanaa idvasao Aavata haoya' pholaaM, maata'iptae saava-jinak ejnsalnao tomanaa baaLknao]zaDI laovaanaa tomanaa [radanal laoiKt Épo jaNa na krl, jomaaM tomanaa baaLknao saava-jinak SaaLamaaM maUkva baabato tomanal icaMtaAaonaao samaavaoSa qaaya CoÁ Aqavaa
- jao maata'iptae tomanaa baaLknao saava-jinak SaaLamaaMqal]zaDI laIQauM tonal pholaaM saava-jinak ejnsale Aagaotrl laoiKt saUcanaa Wara maata'iptanao tmanaa baaLknauM maUlyaaMkna krvaanaa tomanaa [radanal jaNa krl ³jomaaM to maUlyaaMknanaa]_oSyanauM yaogya Anao vaajbal ivaQaana pNa saamaola htum' Á pNa maata'iptae baaLknao maUlyaaMkna maaTo na maaoklyauMÁ Aqavaa
- jao AdalatI tpsamaaM maata'iptanaaM kayaa-nao gaorvaajbal gaNavaamaaM Aavyaa haoya^o

]prao> saUcanaanal AavaSyaktaAao isavaaya Kca-nal Barpa[Á

- jao maata'ipta Aa saUcanaa pUrl paDvaamaaM inaYfL gayaa haoya tao GaTaDvaamaaM ko to caUkvavaanaao [nakar krvaamaaM AavaSao nahIM jaoÁ
  - saava-jinak ejnsale maata'iptanao saUcanaa Aapta raokya,
  - maata'iptanao]pr vaNa-vaola IDEA jÉiryaatao maujbanal laoiKt saUcanaa maLI na htl,
  - saUcanaanal jÉiryaatao pUrl krvaqaal baaLknao Saarlirk nauksaana qavaanal Sa@yata haoya, Anao
- ALJ Aqavaa Adalatnal ivavaokbauw maujba Aa saUcanaa pUrl paDvaamaaM inaYfL gayaa haovaqaal GaTaDvaamaaM ko to caUkvavaanaao [nakar krvaamaaM Aavao nahIM jaoÁ
  - maata'ipta iSaixat na haoya Anao AMga`oYmaaM laKI Sakta na haoya, Aqavaa
  -]pr jNaavaola saUcanaanal jÉiryaatao pUrl krvaqaal baaLknao gaMBalr Baavanaa%mak nauksaana qavaanal Sa@yata haoya^o

Pau#t vayao maata'iptanaa AiQakaraonauM hstaMtrNa

maorllaonDmaaM koTlalk salimat pirisqaitAaonao baad krta AxamatavaaLa baaLknao pu#t vayanaa qaaya eTlao tomanao maata'iptanaa AiQakarao salQaosaiQaa hstaMtirt qata naqal^o

maorllaonDnaa kayada hozL koTlalk salimat pirisqaitAao hozL maata'iptanao maLta baQaa j AiQakarao AxamatavaaLa baaLknao hstaMtirt qa[jSao^o Aa hstaMtrNa %yaaro qaaya Co jyaaro baaLknaal]Mmar 18 vaYa- qa[jaya, jao baaLknao rajyanaa kayada hozL Asamaqa- gaNavaamaaM na AavyauM haoya Anao eval dstavaoY naaoMQa]plabQa haoya koÁ

- maata'ipta]plabQa naqal Aqavaa tomanaa ivaSao kao[maaihtl naqal, Anao baaLk eval maaMgaNal kro Co ko kao[badlalmaaM maata'ipta inamaaya tonaa krta maata'iptanaa AiQakaraonauM hstaMtrNa baaLknao krl dovaamaaM AavaoÁ
- Agaa]naa vaYa-maaM saava-jinak ejnsale vaarMvaar p`ya%naao kyaa- Cta maata'iptae baaLk maaTo Kasa iSaxaNa saMbaMQal inaNa-yaao laovaanal p`iÉyaamaaM Baaga naqal laIQaaÁ
- maata'iptae spYTpNao Kasa iSaxaNa saMbaMQal inaNa-yaao laovaanal p`iÉyaamaaM Baaga laovaanao [nakar kyaa- CoÁ
- laaMbaa gaLaqaal haoispTlamaaM ko kao[[nsTITYauSanamaaM daKla qaaya haovaanaa karNao, Aqavaa maata'iptamaaMqal ek Aqavaa baMnaonal gaMBalr maaMdgal Aqavaa ASai>naa karNao maata'iptaAo baaLknao AiQakaraonauM hstaMtrNa krva saMmait Aapl haoyaÁ

- tomanaa inayam~Namaam na haoya toval ivalaxana pirisqaitAaonaa karNao maata'ipta Kasa iSaxaNa saMbaMQal inaNa-yao laovaanal p`iEyaamaaM Baaga laovaa Axama haoya, Anao maata'iptae baaLknao AiQakaraonauM hstaMtrNa krvaa saMmait Aapl haoyaA Aqavaa
- baaLk maata'iptanaa GarnaL bahar rhotuM haoya Anao baiY kao[saava-jinak ejnsalnal saMBaaL ko ksTDImaaM na haoya^o

jao AxamatavaaLa baaLknaa maata'ipta jomanal saaqaoo baaLk rhotuM haoya, to 18 vaYa-nal JMmaro baaLknao AiQakaraonauM hstaMtrNa qavaa maaTo saMmait na Aapo Anao baaLknao rajyanaa kayada hozL Asamaqa-gaNavaamaaM na AavyauM haoya, %yaaro baMnaomaaMQal kao[pNa pxa AiQakarao hstaMtirt qavaa jao[e ko koma to inaiScat krvaa Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krl Sako^o

jao kao[AxamatavaaLa baaLknauM kond/Iya Anao rajyanaa kayadaAoo Anausaar kao[badlalmaaM maukayaolaa maata'ipta Wara p`itinaiQa%va krvaamaaM AavyauM haoya, tao saava-jinak ejnsal baaLk tomaj tonaa saraogaOT maata'iptanao kond/Iya Anao rajyanaa kayadaAoo Anao inayamaao hozL jErl kao[pNa laoiKt sa**Ucanaa** pUrl paDSao^o IDEA hozL saraogaOT maata'iptanao maLta baQaa j AiQakarao baaLknao hstaMtirt krvaamaaM AavaSaoA jao baaLknao rajyanaa kayada hozL Asamaqa- gaNavaamaaM na AavyauM haoya Anao baaLk AiQakarao hstaMtirt kravaanal ivanaMtl kro^o

matBaodaonauM inarakrNa krvauM

inamnailaiKt p`iEyaAao kao[ baaLknaa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNa kaya-Ema Anao saMbaMiQat saovaaAoo baabatnaa matBaodaonauM inarakrNa krvaa maaTo maata'ipta tomaj saava-jinak ejnsalAaonao ]plabQa p`iEyaAaonauM vaNa-na kro Co^o Aa ivaklpaomaaM drmyaanaigarl, sTOT kmPlao[nT Anao Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnaoo samaavaoSa qaaya Co^o

drmyaanaigarl A

drmyaanaigarl ek eval p`iEya Co jonaao]pyaaoga AxamatavaaLa baaLknaa maata'ipta Anao baaLknaa iSaxaNa maaTo jvaabadar saava-jinak ejnsal vaccaonaa matBaodaonaa inarakrNa maaTo qa[Sako^o

jao kao[IEP Tima maliTMga drimayaana maata-ipta baaLknaa IEP Aqavaa baaLknao pUrl pDatl Kasa iSaxaNa saovaa saaqaoo AsaMmat haoyaE tao IEP Tima maata-iptanao saadl BaaYaamaaM Aa pUSM paDSao:

- maata-iptanaa drmyaanaigarlnal maaMgaNal krvaanaa AiQakarnal laoiKt Anao maaOiKk samajUit;
- ek faona naMbar saihtnal saMpk- maahtlE jonaao]pyaaoga maata-iptanaa drmyaanaigarlnal p`iEya ivaSao vaQau maahtl maOLvavaa maaTo krl Sako;Anao
-]plabQa maft kanaUnal salaah Anao to ivastarmaaM maLi Sako toval baiY maft Aqavaa AaoCI Kcaa-L kanaUnal Anao Anya saovaaAoo.

maata-ipta drmyaanaigarl ivaSaonal maahtlnauM tomanal maatRBaaYaamaaM BaaYaaMtr kravaanal maaMgaNal krl Sako. jao maata-iptanal maatRBaaYaa sqaanalya SaaLa p`NaalInaa ivaVaqaL-Aaonaa ek Tka (1%) qal vaQau baaolata haoyaE tao skULanaa jvaabadar kma-caarle maata-iptanao maaMgaNal krayaanaa 30 idvasanal AMdr BaaYaaMtr krayaola dstavaoj pUrao paDvaanaao rhoSao.

Asarkark drmyaanaigarl kaOSalyaonol laayakat Qaravata Anao tomaaM talalma pamaolaa haoya evaa Aa^ifsa Aa^f eDimainasT/oiTva ihyairMgsa (OAH) naa kao[kma-caarl drmyaanaigarlnal kamagalrl saMBaaLo Co^o OAH Wara psamd krayaola vyai>nao AMgat ko vyaavasaaiyak ihtaonao ivaraoQa na haoya^o

- drmyaanaigarl maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal baMnao maaTo maft haoya Co, jomaaM drmyaanaigarlnao p`ao%saaiht krvaa maaTo maata'ipta saaqaonal maliTMganaao Kca- pNa Aaval jaya Co^o
- drmyaanaigarl maaTonal maaMgaNal baaLknaa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa iSaxaNa maaTo jvaabadar saava-jinak ejnsal tomaj OAH nao krvaamaaM Aavao Co^o maata'iptanao drmyaanaigarl maaTonal maaMgaNal fa[la krvaamaaM madd krvaa maaTo saava-jinak ejnsal pasao tomaj MSDE nal vaobasaa[T www.marylandpublicschools.org pr ek fa^ma-]plabQa Co^o vaQau sahaya maaTo saava-jinak

ejnsalnal Kasa iSaxaNa kcaorl Aqavaa MSDE iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSanaAlal- [nTrvaonSana saiva- isaJnaao saMpk- saaQaaô 410-767-7770.

- drmyaanaigarl samayao maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal saaqaqo tomanaa vaklla hao[Sako jomanal toAao salaah la[Sako^o
- drmyaanaigarlnauM sa~ saamaanya rlto laoiKt maaMgaNal maLyaaanaa 20 idvasanal AMdr maata'ipta tomaj saava-jinak ejnsalnao AnaukUL haoya evaa sqalo yaaajaSao^o
- drmyaanaigarl maaTonal maulaakatao baMQabaarNao qatl p`iEYaaAao Co<sup>o</sup> drmyaanaigarl drmyaana qatl cacaa-Aao gauPt haoval jao[e Anao tonao %yaar pClnaa kao[ pNa Dyau p`aosaosa ihyairMga ko dlvaanal kamaigarlmaaM puravaa trlko vaaprl Sakaya nahIM^o drmyaanaigarlnal SaEAAat qaaya to pholaaM maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsalnao gauPtanaa saogaMdnaamaa pr sahl krvaanaum khovaamaaM Aaval Sako^o
- drmyaanaigarlqal baMnao pxaao vaccao saQaayaolal kao[pNa sahmaitnao laoiKt krarmaaM maukaval jao[e jo eval kao[pNa rajyanal Adalat, jonal pasao Aa p`karnaa kosaaonal saunaavaNal krvaanao AiQakar haoya Aqavaa kao[foDrla iDisT/@T kaoT-maaM laagau kraval Sakaya^o
- kao[saava-jinak ejnsal drmyaanaigarlnaoo]pyaaoga maata'iptanaa tomanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT pr saunaavaNal qavaanaa AiQakarnaoo ivalaMbamaaM naaMKvaa ko tonao naakbaUla krvaan maaTo krl Sako nahIM^o

drmyaanaigarlnao p`ao%saahna Aapvaa maaTo maliTMgaÁ

saava-jinak ejnsal jo maata'ipta drmyaanaigarlnal p`iEYaanao ]pyaaoga na krvaanaum na@kl kro tomanao maata'iptanao AnaukUL haoya evaa samaya Anao sqalo malInao tomanao drmyaanaigarlnal p`iEYaanao fayada samajavavaa Anao maata'iptanao to p`iEYaanao ]pyaaoga krvaan p`ao%saahna Aapvaanao p`stava maUkl Sako^o

sToT kmPlao[nT Anao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT vaccaonaoo tfavatÁ

drmyaanaigarl]praMt maata'iptanao saava-jinak ejnsal saaqaonaoo matBaodaonaoo inaracrNa maaTo sToT kmPlao[nT p`iEYaa Aqavaa Dyau p`aosaosa kmPlao[nT p`iEYaanao ]pyaaoga krvaanao AiQakar Co<sup>o</sup> Aa ivaklpaonaoo inayamaoo Anao p`iEYaaAao juda haoya Co^o

IDEA inayamaoamaaM sToT kmPlao[nT\sa Anao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT\sa maaTo judl 'judl p`iEYaaAao haoya Co^o nalcao samajavavaamaaM AavyauM Co ema, kao[pNa vyai> ko saMsqaa kao[pNa saava-jinak ejnsal Wara kao[pNa IDEA jEiryatnaa]llaMGananaoo Aaxaop krtl sToT kmPlao[nT naaoMQaaval Sako^o AxamatavaaLa kao[pNa baaLknao AaOLK, maUlyaaMkna, Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Aqavaa SaOxaiNak sqana, Aqavaa baaLknao maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (FAPE) pUEM paDvaa saMbaMQal kao[pNa baabato maa~ kao[maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal j Dyau p`aosaosa kmPlao[nT naaoMQaaval Sako^o

MSDE naa kma-caarlAaoe saamaanya rlto kao[sToT kmPlao[nTnaoM 60 kolaonDr idvasamaaM inaracrNa krvaum jao[e isavaaya ko samayasalmaanao yaaogya rlto laMbaavaa[haoya^o kao[ALJ e Dyau p`aosaosa kmPlao[nT saaMbaLval jao[e ³jao inaracrNa maliTMga Aqavaa drmyaanaigarlqal tonauM inaracrNa na Aavao' Anao inaracrNanao samayagaaLanao AMt pClnaa 45 kolaonDr idvasaamaaM laoiKt inaNa-ya Aapvaao jao[e isavaaya ko ALJ maata'iptanal maaMgaNalqal ko saava-jinak ejnsalnal maaMgaNalqal samayasalmaanao kao[Kasa AvaiQa maaTo laMbaavao^o

Aa ivaklpaonaoo EproKa Anao sarKamaNal maaTo Aa drtavaoj saaqaonaum balDaNa juAao^o

sToT kmPlao[nTÁ

vyai>Aao Anao saMsqaaAaonaoo maorllaonD sToT iDpaT-maonT Aa^f ejyaukoSana (MSDE) saaqaoo sToT kmPlao[nT naaoMQaavavaanaoo AiQakar Co^o rajya tpaasa krl Sako to maaTo laoiKt firyaad IDEA naa inayamaoo hozLnaa koTlaak Kasa maapdMDao pUra krtl haoval j jao[e^o

jao kao[vyai> ko saMsqaanao laagatuM haoya ko kao[saava-jinak ejnsale kao[Alal- [nTrvaonSana Aqavaa Kasa iSaxaNanal jEiryat saMbaMQal kond/nao ko rajyanao kayadanauM]llaMGana kyau-M Co, Aqavaa kao[saava-jinak ejnsale kao[Dyau p`aosaosa ihyairMganao inaNa-yanao Amala naqal kyaaoo-, tao sToT kmPlao[nT krl Sakaya^o firyaad

MSDE maaM naomMQaaval jao[e Anao to Aamaano saMbaaoQaval jao[eÁ Assistant State Superintendent, Division of Special Education/Early Intervention Services, MSDE, 200 West Baltimore Street, Baltimore, Maryland 21201. jo vyai> ko saMsqaa MSDE AagaL sToT kmPlao[nT naomMQaavao toNao e j samayao firyaadnal ek nakla saava-jinak saMsqaanao pNa maaoklaval jao[Saoº firyaad naomMQaavavaamaam madd krvaam maaTo ivagatvaar p`iEyaAao Anao ek fa^ma- MSDE nal vaobasaa[T www.marylandpublicschools.org Aqavaa iDivaJnanal kmPlao[nT [navaoisTgaoSana enD Dyau p`aosaosa ba`aMcanao 410-767-7770 pr faona krvaaqal maolval Sakaya Coº

sToT kmPlao[nTmaaM Aa baQauM saamaola haovauM j jao[eÁ

- saava-jinak ejnsale kao[kond/lya ko rajyanaa kayada ko inayamanal jEiryaataonauM]llaMGana kyau-M Co evauM ivaQaanaÁ
- Aa ivaQaana jonal pr AaQairt haoya to hklktaoÁ
- sToT kmPlao[nT krnaar vyai>nal sahl Anao vyai>AsaMsqaanal saMpk- maahtlÁ Anao
- jao sToT kmPlao[nT kao[Kasa vyai>naa saMdBa-maaM kao[ ]llaMGananaao Aaxaop krtl haoya, taoÁ
  - o baaLknauM naama Anao GarnauM sarnaamaMÁ
  - o baaLk jo SaaLamaaM BaNatuM haoya tonauM naamaÁ
  - o baoGar baaLk ko yauvaananaa ikssaamaaM baaLknaL]plabQa saMpk- maahtl Anao baaLk jo SaaLamaaM BaNatuM haoya tonauM naamaÁ
  - o baaLknaL tklaif saaqao saMkLayaolal hklktao saaqao baaLknaL tklaifnaa p`karnauM vaNa-naÁ Anao
  - o sToT kmPlao[nT naomMQaavatl vaKto naomMQaavanaarneo tklaifnal joTlal jaNa haoya %yaaM sauQal tklaifnauM p`staiivat inarakrNaº

sToT kmPlao[nTmaaM evaa j]llaMGananaao Aaxaop qa[Sako jo rajyanao firyaad maLvaanaa ek vaYa-qal vaQau samaya Agaa] na qayauM haovauM jao[eº MSDE e tomanao maLlal maahtl sToT kmPlao[nT maLvaanaa 60 kolaonDr idvasaanaal AMdr jahor krval jao[e Anao to 60 idvasanal samayasalmaa laMbaaval Sako jaoÁ

- kao[Kasa firyaad baabato AsaaQaarNa pirisqait Aist%vamaaM haoyaÁ Aqavaa
- tomaaM saMkLayaolaa maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal svaOicCk rltto drmyaanaigarl Aqavaa matBaodnaa inarakrNanaa vaOkilpk rstaAaonaao p`yaaoga krvaam maaTo samaya laMbaavavaanauM na@kl kroº

MSDE AaoCamaaM AaoCuM Aa tao krSao jÁ

- jao to krvaanauM jErl haovaanauM inaQaa-irt qaaya tao svatM~ Aaona saa[T tpsaaÁ
- firyaadlnao sToT kmPlao[nTmaaM krayaola Aaxaopao ivaSao maaOiKk Aqavaa laoiKt svaEpo vaQaaranaL maahtl rjU krvaanaL tk AapvalÁ
- baQal saMbaw maahtlnal samalxaa krval Anao svatM~pNao inaiScat krvaauM ko kao[saava-jinak ejnsale kond/lya Anao rajyanaa kayadaAaonaL jEiryaataonauM]llaMGana kyau-M Co ko komaÁ Anao
- firyaadl tomaj saava-jinak ejnsalnao paotanaao laoiKt inaNa-ya Aapvaao jo firyaadmaamnaa drok Aaxaopnaao jvaaba Aapo Co Anao jaNavaa maLlal hklktao Anao tonaa prqal kZayaolaa inaYkYaa- Qaravao Coº

inaNa-yamaaM AMitma inaNa-ya laovaanaa karNaao Anao jErl haoya tao AMitma inaNa-yanaa Asarkark Amala maaTonal p`iEyaAao, jomaam Toiknakla sahayanal p`vaRi<aAao, maM~NaaAao Anao Anaupalana maolvaava sauQaark kayaa-nao samaavaoSa qaya Co, pNa saamaola hSaoº jao MSDE inaiScat kro ko kao[saava-jinak ejnsal yaaogya saovaaAao pUrl paDvaamaaM inaYfl ga[Co, tao AMitma laoiKt inaNa-ya kao[saava-jinak ejnsale koval rltto baaLknaL jEiryaatao maaTo yaaogya eval saovaaAao Aapvaanaao [nakar sauQaarvaao, Anao BaivaYyamaaM AxamatavaaLa baQaa baaLkko maaTo yaaogya saovaaAao pUrl paDval to dSaa-vaSaoº

sToT kmPlao[nTnauM inaracrNa krvauMÁ

matBaodaonaa inaracrNa maaTo drmyaanaigarl Anao balÿ AaoCl AaOpcaairk pwitAao]plabQa hao[Sako Anao tomanao p`ao%saahna AapvaamaaM Aavao Coº joa baMnao pxaao tomanal firyaadnaum inaracrNa laaval do, tao kond/ sarkarnaa inayamaao hozL MSDE e tpsa krvaanal jÉr naqalº

Dyau p`aosaosa ihyairMganaao ivaYaya haoya toval sToT kmPlao[nTnauM inaracrNa krvauMÁ

jao MSDE nao kao[eval sToT kmPlao[nT maLo Co jo kao[Dyau p`aosaosa ihyairMganaao pNa Baaga haoya, Aqavaa sToT kmPlao[nTmaMa ekqal vaQaaro baabatao haoya jomaaMqal ek Aqavaa eqal vaQau kao[ ihyairMganaao Baaga haoya, tao MSDEe sToT kmPlao[nTnaa Dyau p`aosaosa ihyairMgamaaM jonaa pr kaya-vaahl qa[rhl haoya to Baaganao to Dyau p`aosaosa ihyairMga pUÉM qaaya %yaaM sauQal baaju pr maUkl dovaaao jao[eº jaoko, sToT kmPlao[nTmaaMnaao evaaao kao[ pNa mau\_ao jo Dyau p`aosaosa ihyairMganaao Baaga na haoya, tonauM]pr vaNa-vaola samayasalmaamaaM]pr dSaa-vaola p`iÉyaaAao vaDo inaracrNa krvaamaaM AavavauM jao[eº jao sToT kmPlao[nTmaaM kao[ evaaao mau\_ao ]zavavamaaM Aavyaao haoya jonaa pr Agaa] to j pxaonao saamaola krta Dyau p`aosaosa ihyairMgamaaM inaNa-ya qa[gayaao haoya, tao ihyairMganaao inaNa-ya laagau pDSao Anao MSDE firyaadInao Aa baabatnal jaNa krSaoº

Dyau p`aosaosa kmPlao[nTÁ

kao[baaLknaL AaoLK, maUlyaaMkna, Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Aqavaa SaOxaiNak sqaana, Aqavaa baaLknao maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (FAPE) pUÉM paDvaa saMbaMiQat kao[pNa mau_a ivaSao maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krl Sakoº

Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM evaa]llaMGananal firyaad qaval jao[e jo maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsalnao jonaao Axaop krvaamaaM Aavyaao Co Anao jonaa AaQaaro firyaad krvaamaaM Aaval Co to kaya- qayaanal Kbar pDvaanaa vaQaumaam vaQau bao vaYa- Agaa] banyauM haoyaº

Aa samayasalmaaa evaa ikssaamaaM laagau pDtl naqal jomaaM maata'ipta samayasalmaanal AMdr eTlaa maaTo Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la na krl Sa@yaa karNako saava-jinak ejnsale Kasa krlnao KaoTI rjUAat krl ko tomanao Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM AaoLKayaola mau_anauM inaracrNa krl naaM#yau Co, Aqavaa saava-jinak ejnsale IDEA hozL jo maaihtl Aapval frijyaat htl to maaihtl maata'iptanao Aapl nahIMº

ek Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krvaam maaTo maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal ºAqavaa maata'iptanaa vaklla Aqavaa saava-jinak ejnsalnaa vaklla'e saamaa pxa tomaj OAH nao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT Aapvaanal rhoSaoº kmPlao[nTmaaM nalcao dSaa-vaola baQal j maaihtl haoval jao[e Anao to gauPt rKaval jao[eº

maata'iptanao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krvaamaaM madd krvaam maaTo jyaaMqal Alal- [nTrvaonSana saiva-isa] pUrl paDvaamaaM Aavao Co to saava-jinak ejnsal pasao, jyaaM baaLk BaNao Co to SaaLamaaM Anao MSDE nal vaobasaa[T www.marylandpublicschools.org pr drmyaanaigarlnal maaMgaNal Anao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa^ma-]plabQa Coº vaQau sahayata maaTo saava-jinak ejnsalnaL Alal- [nTrvaonSana Aa^ifsa, spoSyala ejyaukoSana Aa^ifsa Aqavaa (410) 767-7770 pr MSDE iDivaJna Aa^f spoSyala ejyaukoSana enD Alal- [nTrvaonSana saiva-isaJnaao saMpk- saaQaaº

Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM saamaola ivaYayavastuÁ

Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM Aa baQauM saamaola haovauM j jao[eÁ

- baaLknauM naamaÁ
- baaLknaa GarnauM sarnaamaum ºAqavaa baoGar baaLk maaTo]plabQa saMpk- maaihtl'Á
- baaLk jomaaM BaNatuM haoya to SaaLanauM naamaÁ
- baaLknaa iSaxaNa maaTo jvaabadar saava-jinak ejnsalnaum naama ºeTlao ko sqaainak SaaLa p`Naalal'Á
- p`staiat Aqavaa [nakar krvaamaaM Aavaola SaÉAat Aqavaa pirvat-na saMbaMQal baaLknaL tklaifnauM vaNa-na, jomaaM tklaif saMbaMQal hklktao saamaola haoya, Anao

- kmPlao[nT naaoMQaavavaanaa samayao naaoMQaavanaarao tklaifnal joTlal jaNa haoya %yaaM sauQal Anao]plabQa haoya %yaaM sauQal tklaifnauM p`staivat inarokrNa^o

jyaaM sauQal maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal ³Aqavaa maata'iptanaa vaklla Aqavaa saava-jinak ejnsalnaa vaklla' Aa baQal maaihtlnaao samaavaoSa krtI Dyau p`aosaosa kmPlao[nT na naaoMQaavao %yaaM sauQal maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa ihyairMga maolval Sako nahIM^o

Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnao p`itBaavaÁ

jyaaro kao[pxa Dyau p`aosaosa kmPlao[nT naaoMQaavao, %yaaro baalknaa Alal- [nTrvaonSana Anao iSaxaNa maaTo jvaabadar saava-jinak ejnsal Aa krSaoÁ

- maata'iptanao]plabQa maft Aqavaa AaoCa Kca-nal kayadakIya Anao Anya saMbaw saovaaAao ivaSao jaNa krSaoÁ
- maata'iptanao kaya-p`Naalal saMbaMiQat baaMhoQarIAaonaa dstavaojnal nakla pUrl paDSaoÁ Anao
- maata'iptanao drmyaanaigarlnal]plabQata ivaSao jNaavaSao^o

jao saava-jinak ejnsale maata'iptanao maata'iptaAo Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM ]zavaolaa mau\_aAaonal Aagaotrl laoiKt sa**Ucanaa** na maaoklal haoya, tao saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maLvaanaa 10 idvasanal AMdr maata'iptanao ek jvaaba maaoklaSao jomaaM Aa ivagatao hSaoÁ

- saava-jinak ejnsal Saa maaTo kao[pgalauM ³pgalaaM' laovaanaao p`stava maUko Co Aqavaa [nakar kro Co tonal spYTtaÁ
- saava-jinak ejnsale jo Anya ivaklpao ivaSao ivacaayau-M haoya tonal ivagatao Anao Aa ivaklpaonao Saa maaTo svalkarvaamaaM na Aavyaa tonaa karNaaoÁ
- AxamatavaaaaLa baalknaa maata'iptanao Aa Baaganal kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarIAao hozL saurxaa p`aPt Co to jNaavatuM ivaQaana, Anao, jao Aa sa**Ucanaa** maUlyaaMkna maaTonal SaÉAatnal BalaamaNa na haoya tao kaya-p`Naalal saMbaMiQat baaMhoQarIAaonal nakla koval rIto maolval Sakaya tonal maaihtlÁ Anao
- **IDEA** nal jaogavaa[Aao samajvaamaaM madd maaTo maata'ipta jomanaao saMpk- saaQal Sako tovaa s~aotao ivaSaonal maaihtl^o

Aa jvaaba saava-jinak ejnsalnao jyaaM yaaogya haoya %yaaM maata'iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT ApUrtl htl toma jahor krvaaqal raoktuM naqal^o

kao[Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnao saamaa pxao <sup>3</sup>maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsale' firyaadlnao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maLvaanaa 10 kolaonDr idvasaonaal AMdr Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaMnaa mau_aAaonao jvaaba maaoklavaao jao[e^o

saUcanaanal pyaa-PttaÁ

isavaaya ko kmPlao[nT maolvanaar pxa **OAH**nao Anao saamaa pxanao to maolvavaanaa 15 idvasanal AMdr jaNa kro ko maolvanaar pxa maanao Co ko Dyau p`aosaosa kmPlao[nT saamaga`l saMbaMQal jÉiryaatao pUrl krtI naqal, Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnao pUrtl maanavaamaaM Aavao Co<sup>o</sup> ]Napnal sa**Ucanaa** maolvavaanaa paMca (5) idvasanal AMdr **OAH** inaiScat krSao ko Dyau p`aosaosa kmPlao[nT saamaga`lnal jÉiryaatao pUrl kro Co ko koma Anao trt j baMnao pxaonao tonal laoiKt jaNa krSao^o

kao[pxa tonal Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM tao j forfar krl Sako jao baljao pxa toma krvaanal laoiKt saMmait Aapo Anao tonao nalcao jNaavyaa maujba inarokrNa maliTMga Wara tklaifaonauM inarokrNa krvaanal tk AapvaamaaM AavaoÁ Aqavaa Dyau p`aosaosa ihyairMga qaaya tonaa maaodaamaaM maaoda paMca (5) idvasa pholaam **OAH** toma krvaanal prvaanagal Aapo^o forfar krayaola Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krvaamaaM Aavao %yaarqal inarokrNa maliTMga Anao Dyau p`aosaosa ihyairMga maaTonal samayasalmaaa frlqal SaÉ qaaya Co^o

kaya-vaahl drmyaana baaLknaI isqaitÁ

kao[pNa vahIvaTI ko kayadakIya kaya-vaahl ³isavaaya ko jomanaao JllaoK iSast ivaBaagamaaM qayaa haoya´ baakI haoya to drmyaana, isavaaya ko maata¹ipta Anao ejnsal balY kao[baabato saMmat qaaya, baaLk tonaa halanaa Alal- [nTrvaonSana Aqavaa SaOxaiNak sqaana pr rhovauM jao[e^o jao kaya-vaahlmaaM saava-jinak SaaLamaaM p`vaoSa maaTonal p`arMiBak ArYnaao samaavaoSa qatao haoya, tao baaLknao baQal kaya-vaahlAao pUrI qaaya %yaaM sauQal maata¹iptanal saMmait saaqao saava-jinak kaya-EmamaaM maUkvaamaaM AavavauM jao[e^o jao **ALJ** naao inaNa-ya maata¹iptanal maaMgaNal ko Alal- [nTrvaonSana saovaaAao Aqavaa SaOxaiNak sqaanamaaM forfar yaaogyia Co, tao jyaaM sauQal %yaar pCInal Aplaaao pr kaya-vaahl baakI haoya %yaaM sauQal to sqaana baaLknauM halanauM sqaana banal jaya Co^o

inarakrNanal p`iEYaaÁ

kao[maata¹iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maolVavaanaa 15 idvasanal AMdr, Anao Dyau p`aosaosa ihyairMga SaÉ qaaya e pholaam, saava-jinak ejnsale maata¹ipta tomaj [inDivajyauAlaaJD foimaila saiva-sa Plaana (**IFSP**) Tima Aqavaa [inDvajyauAlaaJD ejyaukoSana p`aoga`ama (**IEP**) TImanaa saMbaw saBya Aqavaa saByaao saaqao mauLaakat yaaajval jao[e joAaonao maata¹iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM rjU krvaamaaM Aavaolaau mau_aAaonauM Kasa &ana haoya^o Aa maliTMgamaaM Aa haovauM j jao[eÁ

- saava-jinak ejnsalnaa ek evaa p`itinaiQa saamaola haovaa jao[e jomanal pasao saava-jinak ejnsal vatI inaNa-ya laovaanal sa<aa haoyaÁ Anao
- tomaaM saava-jinak ejnsalnauM p`itinaiQa%va krta vakllanao samaavaoSa na qa[Sako, isavaaya ko maata¹ipta kao[vakllanao laavao^o

maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal maliTMgamaaM hajrI Aapvaa maaTo **IFSP** Aqavaa **IEP** TImanaa yaaogyia saByaao na@kl kro Co^o

Aa maliTMganaao]_oSya maata¹ipta Dyau p`aosaosa kmPlao[nT Anao jo hklktaonaa AaQaaro Aa kmPlao[nT krvaamaaM Aaval Co tonal cacaa- krl Sako evaa haoya Co, joqal saava-jinak ejnsalnao matBaodnauM inarakrNa krvaanal tk maLo^o

inarakrNa maaTonal maliTMga jÉrI naqal jaoÁ

- maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal laoiKt Épo to maliTMga rd krvaa saMmat qaayaÁ
- maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal drmyaanaigarInaao p`yaaoga krl jaovaa saMmat qaayaÁ Aqavaa
- saava-jinak ejnsale Dyau p`aosaosa kmPlao[nT SaÉ krl haoya^o

jao saava-jinak ejnsale kmPlao[nT maLvaanaa 30 kolaonDr idvasanal AMdr ³inarakrNanaao samayagaala´ maata¹iptanao saMtaoYa qaaya e rIto Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnauM inarakrNa na kyau-M haoya, tao Dyau p`aosaosa ihyairMga qa[Sako^o

AMitma inaNa-ya Aapvaanal 45 kolaonDr idvasanal samayasalma 30 kolaonDr idvasanaao inarakrNanaao samayagaala pUrao qaaya Co, isavaaya ko “30 kolaonDr idvasanaa inarakrNanaa samayagaalaLamaaM forfarao” Aqavaa “JDpl samayasalmaAao” ivaBaagamaaM vaNa-vaola inamnailaiKt piriSqaitAaomaaMqal kao[ek laagau pDtl haoya^o

30 kolaonDr idvasanaa inarakrNanaa samayagaalaLamaaM forfaraoÁ

isavaaya ko jyaaro maata¹ipta Anao saava-jinak ejnsal inarakrNanal p`iEYaa laMbaavavaa, inarakrNanal p`iEYaa rd krvaa ko drmyaanaigarInaao]pyaaoga krvaa saMmat qayaa haoya, tao maata¹iptanal inarakrNa maliTMgamaaM Baaga laovaamaaM inaYflta maliTMga na qaaya %yaaM sauQal inarakrNa p`iEYaanal Anao Dyau p`aosaosa ihyairMganal samayasalmaAaonao ivalaMbamaaM naaMKSao^o

jao pUrta p`ya%naao kyaa- pCl Anao Aa p`ya%naaonal dstavaoY naaoMQa ra#yaa pCl saava-jinak ejnsal inarakrNa maliTMgamaaM maata¹iptanal sahBaaigata na maolVal Sako, tao 30 kolaonDr idvasanaao inarakrNanaao samayagaala pUrao qayaa saava-jinak ejnsal **ALJ** nao Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnao kaZl naaKvaa ivanaMtl krl

Sako^o saava-jinak ejnsalnal dstavaoY naaoMQaomaaM kao[prspr saMmaitvaala samaya Anao sqaLnal vyavasqaa krvaanaa inamnailaiKt p`ya%naaonal naaoMQa haoval jao[eÁ

- krolaa Aqavaa p`ya%na krolaa faona ka^lsanaa ivagatvaar roka^D-J Anao Aa ka^lsanaa pirNaamaaoÁ
- maata'iptanao maaoklaayaola p`ao Anao tomanaa trfqal maLolaa jvaabaaonal naklaaoÁ Anao
- maata'iptanaa Gar Aqavaa kamanaa sqaLnal maulaakatnaa ivagatvaar roka^D-J Anao Aa maulaakataonaa pirNaamaao^o

jao saava-jinak ejnsal maata'iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maolVavaanaa 15 kolaonDr idvasanal AMdr, inaracrNa maliTMga na yaaajo Aqavaa inaracrNa maliTMgamaaM Baaga na lao, tao maata'ipta eval maaMgaNal kri Sako ko ihyairMga SaÉ qaaya Anao inaNa-ya 45 kolaonDr idvasanal AMdr Aapl dovaamaaM Aavao^o

jao maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal laoiKtÉpo inaracrNa maliTMga rd krvaa maaTo saMmat qa[jaya, tao Dyau p`aosaosa ihyairMga maaTonal 45 kolaonDr idvasanal samayasalma balja j idvasaqal SaÉ qa[jaya Co^o

drmyaanaigarI Aqavaa inaracrNa maliTMganal SaÉAat pCl Anao 30 kolaonDr idvasanao inaracrNa samayagaaLao pUrao qata pholaaM jao maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal laoiKtÉpo sahmat qaaya ko kao[sahmat saMBava naqal, tao Dyau p`aosaosa ihyairMga maaTonal 45 kolaonDr idvasanal samayasalma balja j idvasaqal SaÉ qa[jaya Co^o

jao saava-jinak ejnsal maata'ipta drmyaanaigarInaao p`yaaoga krvaa sahmat qaaya, tao 30 kolaonDr idvasanaa inaracrNa samayagaaLanaa AMto baMnao pxaao laoiKtÉpo sahmat saQaaya %yaaM sauQal drmyaanaigarInal p`iÉyaa caalau raKvaa saMmat qa[Sako^o jaoko, jao maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal drmyaanaigarInal p`iÉyaamaaMqal Ksal jaya, tao Dyau p`aosaosa ihyairMga maaTonal 45 kolaonDr idvasanal samayasalma balja j idvasaqal SaÉ qa[jaya Co^o

inaracrNa na@kl qayaanao krarÁ

jao inaracrNa maliTMgamaaM matBaodnauM kao[inaracrNa na@kl qa[jaya, tao maata'ipta Anao saava-jinak ejnsale ek kayadakliya rItto baMQanakta- krar krvaao pDo joÁ

- maata'ipta Anao saava-jinak ejnsalnaa p`itinaIQa jo saava-jinak ejnsalnao krar paLvaa frj paDI Sako tomaNao sahl krolaa haoya, Anao
- jo kao[pNa samaqa- AiQakarxao~ Qaravatl rajyanal Adalat ³eval rajyanal Adalat jonao Aa p`karnaa kosa calaavavaanal sa<aa haoya'' Aqavaa kond/Iya iDisT/@T kaoT-maaM laagau kri Sakaya^o

jao maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal inaracrNa maliTMganaa pirNaamao kao[krar kro, tao baomaaMqal kao[pNa pxa ~Na (3) kaya-idvasaaonal AMdr e krarnao rd kri Sako^o

Dyau p`aosaosa ihyairMgaÁ

Dyau p`aosaosa kmPlao[nT naaoMQaavatI vaKto matBaodmaaM samaola maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsalnao ek inaYpxa Dyau p`aosaosa ihyairMga maolVavaanal tk maLo Co^o

eDimainasT/oiTva laa^ jj (ALJ):

- Aa^ifsa Aa^f eDimainasT/oiTva ihyairMgsanaa kma-caarl haoya CoÁ
- evaa kao[Kanagal ko vyaavasaaiyak rsa nahIM Qaravata haoya jonaao ihyairMganal inaYpxata saaqao ivaraoQa qaayaÁ
- &anal haoya Co Anao IDEA nal jaogavaa[Aao, IDEA saMbaMqal kond/ Anao rajyanaa inayamao Anao IDEA naa kayadakliya Aqa-GaTnaao samajo CoÁ Anao
- ihyaisMga calaavavaa maaTonauM tomaj maanya kayadakliya isawaMtao saaqao sausaMgat caukada Aapvaa maaTonauM &ana Anao kaOSalya Qaravao Co^o

Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnauM ivaYaya vastuÁ

Dyau p`aosaosa kmPlao[nT naaoMQaavanaa pxa<sup>3</sup>maata<sup>1</sup>ipta ko saava-jinak ejnsal' isavaaya ko Anya pxa tonaa maaTo saMmat qaaya, Dyau p`aosaosa ihyairMgamaaM evaa kao[mau_ na]zaval Sako jonaao Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM]llaoK na qayaao haoya⁹

saunaavaNalnaa AiQakaraoÁ

Dyau p`aosaosa ihyairMga<sup>3</sup>jomaam IDEA nal iSast saMbaMQal p`iEYaaAao ivaSaonauM ihyairMga saamaola Co' maaM kao[pNa pxanao Aa krvaanaa AiQakarao CoÁ

- Dyau p`aosaosa ihyairMgamaaM paotanauM p`itinaiQa%va krvauM Aqavaa rajya sarkanaa AaiT-kla §9-1607.1 enaaToToD kaoD Aa^f maorllaonD Anvayao kao[vaklla pasao paotanauM p`itinaiQa%va kravavauMÁ
- kao[vaklla Aqavaa AxamataAaovaaLa baaLkaonal samasyaaAao saMbaMQal Kasa &ana Aqavaa talalma QaravatI vyai>nao saaqaao laavaval Aqavaa tonal salaah maolVavaIÁ
- puravaa rjU krvaa Anaoo saaxalAaonao frijyaat hajr raKI Sakvaa, tomanao savaalaaoo krvaa Anaoo tomanal]laT^tpasa krvaaIÁ
- evaa kao[pNa puravaanao ihyairMgamaaM rjU kratao raokvao jonaa ivaSao to pxanao ihyairMganaa AooCamaaM AooCa 5 kaya-idvasa pholaaM jaNa krvaamaaM na Aaval haoyaÁ
- ihyairMganaao laoiKt, Aqavaa, maata¹ipta [cCo tao [lao@T/aoinak svaÉpmaaM SabdSaÁ roka^D- maolVavaaoÁ Anaoo
- jaNavaa maLolal hklktao Anaoo caukadaAaonaa laoiKt, Aqavaa, maata¹ipta [cCo tao [lao@T/aoinak svaÉpmaaM roka^D- maolVavaao⁹

maaihtInauM vaQaaro spYTIkrNaÁ

kao[pNa Dyau p`aosaosa ihyairMganaa AooCamaaM AooCa paMca (5) kaya-idvasa pholaaM maata¹ipta Anaoo saava-jinak ejnsale ekbaljanao to idvasa sauQalmaaM pUraM qayaolaaM baQaa maUlyaaMknaoo Anaoo to maUlyaaMknaonaa AaQaaro maata¹ipta Anaoo saava-jinak ejnsal jo BalaamaNaaonaa ihyairMgamaaM]pyaaoga krvaa Qaarta haoya tonal jaNa krvaa jao[e⁹

ALJ jo pxa Aa jEiryatnaum palana na kro tonao balja pxanal saMmait ivanaa kao[pNa saMbaw maUlyaaMkna Aqavaa BalaamaNanao ihyairMgamaaM]pyaaoga krta raokI Sako⁹

maata¹iptanaa AiQakaraoÁ

maata¹iptanao Aa AiQakarao CoÁ

- baaLknao hajr raKvaanaaoÁ
- ihyairMga laaokao maaTo KullauM raKvaanaaoÁ Anaoo
- ihyairMganaao roka^D-, jaNavaa maLolal hklktao Anaoo inaNa-yao tmanao ivanaa maUlyao pUra pDavaanao⁹

saunaavaNalnao caukadaoÁ

baaLko maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa (FAPE) maolVyauM ko koma to baabatnao ALJ naao caukadao p`yaxa baabatao pr AaQaairt haovaa jao[e<sup>9</sup> jo maamalaaAaomaaM kaya-p`NaalInauM]llaMGanaa krayaanao Aaxaop qayaao haoya, to maamalaaAaomaaM ALJ baaLko FAPE naqal maolVyauM evaum tao j inaQaa-irt krl Sako jao kaya-p`Naalal saMbaMQal AQuUrpoÁ

- baaLknaa FAPE maolVavaanaa AiQakarmaaM hstxaop kyaaoo- haoyaÁ
- baaLknao FAPE puEM paDvaa saMbaMQal inaNa-ya p`iEYaamaaM Baaga laovaanal maata¹iptanal tkmaaM maaotao hstxaop kyaaoo- haoyaÁ Aqavaa
- kao[SaOxaiNak laaBaqal vaMicat qavaamaaM karNaBaUt banal haoya⁹

jp̄r vaNa-vaolal jaogavaa[AaomaaMqal kao[pNa kao[ALJ nao saava-jinak ejnsalnao IDEA naa Baaga B (34 CFR 300.500 qal 300.536) hozLnaa kaya-p`Naalal saMbaMQal baaMhoQarlAao ivaBaaganal jÉiryaaatonaum Anaupalana krvaanaao AadoSa Aapvaaqal raokl Saknaar triko jao[Sakaya nahIM^o

Alaga Dyau p`aosaosa kmPlao[nTÁ

IDEA naa kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarl ivaBaagamaaMnal kao[ pNa jaogavaa[ kao[ maata<sup>1</sup>iptanao pholaoqal daKla kra[ ga[ haoya eval Dyau p`aosaosa kmPlao[nTqal juda ivaYaya pr judl Dyau p`aosaosa kmPlao[nT naoMQaavata raokl Saktl naqal^o

saunaavaNalnal samayasalmaaAao Anao sagavaDtaÁ

inarakrNa maliTMgao maaTonaa 30 kolaonDr idvasanaa samayagaaLanaa AMtnaa vaQaumaam vaQau 45 kolaonDr idvasa pCI Aqavaa “30 kolaonDr idvasanaa inarakrNanaa samayagaaLamaam forfarao” Aqavaa “JDpl samayasalmaaAao” hozL vaNa-vyaa maujba forfor krola samayagaaLanaa AMtnaa vaQaumaam vaQau 45 kolaonDr idvasa pCIÁ

- ihyairMgamaam ek AMitma caukadao Aapvaamaam Aavao CoÁ Anao
- Aa caukadanal naklaao drok pxanao Tpala Wara maaoklavaamaam Aavao Co^o

kao[pNa pxa maaMgaNal kro tao ALJ 45 kolaonDr idvasanaa samayagaaLaqal AagaL baljao samaya Aapl Sako^o drok ihyairMga evaa samaya Anao sqalo yaojavauM jao[e jo maata¹ipta Anao baalKnao vaajbal rito AnauKUL haoya^o

JDpl samayasalmaaAaoÁ

jyaaro kao[AxamatavaaLa baaLk vatl inamnailaiKt ivaYayao baabato Dyau p`aosaosa kmPlao[nT naoMQaavavaamaam Aaval haoya %yaaaro saava-jinak ejnsal JDpl p`iÉyaanal vyavasqaa kravavaa maaTo jvaabadar CoÁ

- AxamatavaaLuM kao[evauM baaLk jonao hala kao[SaaLamaam daKla krvaamaam AavyauM naqal Anao jo SaaLamaam jtuM naqalÁ
- kao[AxamatavaaLa baaLknao vacagaaLanal vaOkilpk SaOxaiNak vyavasqaamaam maUkvauMÁ Aqavaa
- laxaNa doKavaanauM inaQaa-rNa^o

Dyau p`aosaosa ihyairMga kmPlao[nT naoMQaanaa 20 SaaLa idvasaaonal AMdr qa[ jvauM jao[e<sup>o</sup> ALJ e ihyairMga pClnaa 10 SaaLa idvasaaonal AMdr inaQaa-rNa krl laovauM jao[e<sup>o</sup> inarakrNa maaTonal maliTMga Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnal sa**Ucanaa** maLvaanaa saat (7) kolaonDr idvasanal AMdr qa[jval jao[e Anao isavaaya ko Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maolvaanaa 15 kolaonDr idvasanal AMdr baMnao pxaonao saMtaoYa qaaya to rito maamalaanauM inarakrNa qa[ jaya, Dyau p`aosaosa ihyairMga AagaL vaQal Sako^o

saunaavaNalnaa caukadanal inaNaayaktaÁ

jyaaM sauQal maata¹ipta ko saava-jinak ejnsal tonaa ivaÉw Aplla na kro %yaaM sauQal ALJ nao caukadao AMitma gaNaaya Co^o kao[pNa pxa jo jaNavaa maLolal hklktao Anao caukadaAaoqal AsaMtuYT haoya, tonao Dyau p`aosaosa ihyairMgamaam rjU krolal firyaad saMbaMQal dlvaanal kaya-vaahl krvaanaao AiQakar Co^o

ApllaÁ

kao[pNa pxa jo jaNavaa maLola hklktao Anao caukadaqal saMtuYT na haoya, tonao ALJ naa caukadanaa 120 idvasanal AMdr jo rkma ivaSao ivavaad qa[r(ao Co tonao Qyaanamaam laiQaa ivanaa kao[pNa samaqa- AiQakarxao~ Qaravatl rajyanal Adalat Aqavaa yaunaa[ToD sToT\sanal iDisT/@T kaoT-maaM dlvaanal kaya-vaahl SaÉ krlnao Aplla krvaanaao AiQakar Co^o

kao[pNa dlvaanal kaya-vaahlmaam AdalatÁ

- vahIvaTI kaya-vaahlAaonaa roka^D-J maolvaSaoÁ
- maata¹ipta Aqavaa saava-jinak ejnsalnal ivanaMtlqal vaQaaranaa puravaaAao saaMBaLSaoÁ
- puravaaAaonaa AaQaaro paotanaao caukadao saMbaLvaSaoÁ Anao

- Adalatnao yaaogya laagao to raht AapSao^o

IDEA naa Baaga B maaM eval kao[j jaogavaa[naqal jo yau^oesa^onaa baMQaarNa, 1990 naa Amaoirksa ivaqa iDsaobailaiTJ e@T, 1973 naa irhoibailaToSana e@T ³KMD 504' ko AxamataAaovaaLa baaLkaonaa AiQakaraonauM rxana krta kond/naa kayadaAao hozL]plabQa AiQakarao, p'iE^oyaaAao Anao sauQaaranao inayaMi^ot ko salimat kro^o isavaaya ko Aa kayadaAao hozL dIvaanal kaya-vaahl maaTonal ivanaMtl daKla krta pholaaM, maata^oipta Aqavaa saava-jinak ejnsale OAH AagaL Dyau p`aosaosa ihyairMga maaTonal baQal j p'iE^oyaaAaonaa]pyaaoga krl laIQaao haoya^o Aanaao Aqa- evaa qaaaya Co ko maata^oipta pasao Anya kayadaAao hozL evaa [laaj Co jo IDEA hozL]plabQa [laajao saaqao samaaMtr caalao Co, pNa saamaanya rlto, Aa Anya kayadaAao hozL raht maolVavaa maaTo salQaa AdalatmaaM jta pholaaM maata^oiptae pholaa IDEA hozL]plabQa vahIvaTI [laajao ³eTlao ko Dyau p`aosaosa kmPlao[nT, inarakrNa maliTMga Anao inaYpxa Dyau p`aosaosa saunaavaNal p'iE^oyaaAao' naao]pyaaoga krvaao pDo^o

vakllanal fl

IDEA hozL krvaamaaM Aavaola kao[pNa kayadaklya kaya-vaahlmaaM Adalat vakllanal vaajbal fl Aamaano Aapl SakoÁ

- jao toAao kosa Y^otl gayaa haoya tao AxamatavaaLa baaLknaa maata^oipta Aqavaa vaalalnaoÁ
- jo maata^oipta firyaad Aqavaa AagaL pgalaaM laovaanauM karNa naaoMQaavao jo naY^ovauM, gaorvaajbal Aqavaa payaa ivanaanauM haoya tomanaa vaklla ivaE^ow kosa Y^otl jnaar e pxanao jo MSDE Aqavaa kao[Anya saava-jinak ejnsal haoyaÁ Aqavaa
- kosa Y^otl jnaar e pxa jo maata^oiptanaa vaklla Aqavaa maata^oipta ivaE^ow MSDE Aqavaa kao[Anya saava-jinak ejnsal haoya tonao, jao maata^oiptanal firyaad Aqavaa AagaL pgalaaM laovaanauM karNa ~asa Aapvaa, ivanaa karNanao ivalaMba krvaA Aqavaa tao ivanaa karNa kaoT-maaM davaanaao Kca- vaQaarvaa jovaa Ayaaogya]_oSyaqal rjU krvaamaaM Aavyaa haoya^o

Apayaolal fl jo samaudayamaaM davaao maaMDvaamaaM Aavyaao haoya, tomaaM jo p`kar Anao gauNava<aanal saovaaAao pUrI paDvaamaaM Aaval tomanaa halanaa dr pr AaQaairt haoval jao[e^o Aapvaa pa~ fl gaNatI vaKto kao[pNa baanonasa Aqavaa gauNaknaao]pyaaoga krl Sakaya nahIM^o

inamnailaiKt pirisqaitAaomaaM fl Aapl Sakaya nahIMÁ

- IFSP Aqavaa IEP Tlmanal kao[pNa maliTMga maaTo isavaaya ko to Dyau p`aosaosa ihyairMga Aqavaa kayadaklya pgalaaMnaa pirNaamao Bara[haoyaÁ
- Dyau p`aosaosa kmPlao[nT naaoMQaavata pholaaM krvaamaaM Aavaolal drmyaanaigarI maaToÁ
- inarakrNa maaTonal maliTMgsa maaToÁ Anao
- maata^oiptanao ptavaT maaTo laoiKt p`stava maaoklyaa pCI ApatI saovaaAao maaTo jaoÁ
  - Aa p`stava foDrIa Élsa Aa^f isaivala p`aaisajrnaa inayama 68maaM dSaa-vaayaola samayasalmaamaaM maUkvaamaaM Aavyaao haoya Aqavaa kao[vahIvaTI kaya-vaahlmaaM, kaya-vaahl SaE^o qaaaya tonaa dsaqal vaQau idvasa Aгаа] maUkvaamaaM Aavyaao haoyaÁ
  - Pa`stavanaao dsa idvasanal AMdr svalkar krvaamaaM na Aavyaao haoyaÁ Anao
  - Adalatnao evauM laagao ko maata^oiptanao ihyairMga drmyaana maLolal raht tomanao maLolal ptavaT maaTonal Aa^fr joTlal laaBakark naqal^o jao maata^oipta ptavaTnaa p`stavanaao Asvalkar krvaamaaM KroKr yaaogya pgalauM la[r(a haoya tao fl Anao Kca- AapvaamaaM Aaval Sako^o

inamnailaiKt pirisqaitAaomaaM fl GaTaDvaamaaM Aaval SakoÁ

- maata^oipta Aqavaa maata^oiptanaa vakllao matBaodnauM inarakrNa krvaamaaM Ayaaogya ivalaMba kyaaohaoyaÁ
- vakllanal flnal rkma samaudayamaaM samakxa kaOSalya, naamanaa Anao AnauBava Qaravata vakllaaonaa samaana saovaaAao maaTonaa klaaknaa drqal vaQau pDtI vaQaaro haoyaÁ
- kaya-vaahlnaa p`kar p`maaNa samaya Anao saovaaAao vaQau pDta htaÁ Aqavaa
- vakllao Dyau p`aosaosa ihyairMganal ivanaMtl krtI sa**Ucanaa**maaM yaaogya maaihtI pUrI paDI na htI^o

fi GaTaDvaamaaM AavaSao nahIM jaoÁ

- saava-jinak ejnsale inarakrNa ivalaMbamaaM naaM#yauM htuMÂ Aqavaa
- kaya-p`NaalalAao saMbaMiQat baaMhoQarlAaonal jÉiryaataonauM]llaMGana krvaamaaM AavyauM htuMº

maata¹iptanaao vakllanal fi paCl maolVavaanaao AiQakar IDEAmam dSaa-vaayaolal koTlak Sartaonao AaQalna haovaanaa karNao maata¹iptae Aa baabatnal cacaa- tomanaa vaklla saaqaoo krval jao[eº

baIDaNaÁ IDEA matBaod inaracrNanal p`iÉyaaAonal sarKamaNalnaao caaT-

	drmyaanaigarl	Dyau p`aosaosa kmPlao[nT	inaracrNa p`iÉyaa	sToT kmPlao[nT
Pa`iÉyaa kaoNa SaÉ kri SakoÉ	maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal, pNa baMnao maaTo svaOicCK haovauM jao[e	maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal	saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maLo eTlao inaracrNa maaTonal maliTMga yaojo Co, isavaaya ko baMnao pxaao tonao rd krvaanao ko drmyaanaigarlnaao]pyaaoga krvaanao caukadao kro	rajyana baharna haoya evaa saih kao[vyai> Aqavaa saMsqaa
fa[la krva maaTonal samaya salmaa SauM CoÉ	inaiScatpNao dSaa-vaola naqal	salimat ApoxaaAao saaqao jyaaro jo to pxanao samasyaanal jaNa htl Aqavaa jaNa haoval jao[tl htl %yaaqal 2 vaYa- ¹	kao[maata'iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nTqal SaÉ qaaya Co	khovaata]llaMGanana tarlKqal 1 vaYa-
koval baabataonauM inaracrNa qa[SakoÉ	Baaga 300 hozL kao[pNa ivaYaya, jomaaM Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la kyaa-Agaa]qal }Baa qata ivaYayaao pNa saamaola Co ³ koTlaaMk Apvaadao Co ²	AaoLK, maUlyaaMkna Aqavaa SaOxaiNak sqaana Aqavaa maft yaaogya saava-jinak iSaxaNa pUÉM paDvaa saMbaMQal kao[pNa ivaYaya ³ koTlaaMk Apvaadao Co´	maata'iptae Dyau p`aosaosa kmPlao[nTmaaM]zavaola mau_aAao joval j	IDEA naa Baaga B Aqavaa Baaga 300 naa khovaata]llaMGanaao
samasyaaAonaa inaracrNa maaTonal samayasalmaa SauM CoÉ	inaiScatpNao dSaa-vaola naqal	samayasalmaaM kao[Kasa vaQaarao krvaanal prvaanagal Apa[haoya to isavaaya inaracrNa samayagaaLanaa 45 idvasa ^{3, 4}	saava-jinak ejnsale maata'iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maLo eTlao 15 idvasanal AMdr inaracrNa maaTonal maliTMga yaojval jao[e, isavaaya ko baMnao pxaao laoiKt svaÉpo maliTMga rd krvaanao ko drmyaanaigarlnaao ]pyaaoga krva saMmat qaaya <sup>e</sup> inaracrNanaao samayagaaLao maata'iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maLo %yaaqal 30 idvasa Co, isavaaya ko baQaa pxaao kao[balja samayagaaLaa maaTo saMmat qaaya Aqavaa maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal inaracrNa maliTMgamaaM Baaga na lao, Aqavaa saava-jinak ejnsal maata'iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maLo tonaa 15 idvasanal AMdr inaracrNa maaTonal maliTMga yaojvaamaaM inaYfL jaya ^{3, 5, 6, 7}	kmPlao[nT maLo 60 idvasa isavaaya ko samayagaaLamaaM vaQaarao krvaanal prvaanagal Apa[haoya ⁸

<p>samasyaaAonauM inaracrNa kaoNa kro CoE</p>	<p>kao[drmyaanaigarl saaqaoo maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal</p> <p>Aa p`iEyyaa svaOicCk Co Anao baMnao pxaaoe kao[pNa inaracrNa maaTo saMmat qavauM jao[Sao</p>	<p>ihyairMga Aa^ifsarAeDimainasT/oiTva laa^ jj (ALJ)</p>	<p>maata'ipta Anao saava-jinak ejnsal</p> <p>baMnao pxaaoe kao[pNa inaracrNa maaTo saMmat qavauM jao[Sao</p>	<p>maorllaonD sToT iDpaT-maont Aa^f ejyaukoSana⁹</p>
---	---	--	---	---

¹ jao kao[maata'ipta inamnailaiKt karNaosar Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la na krl Sako tao samaya salmaa laagau pDtI naqalA (1) saava-jinak ejnsale Kasa krlnao eval KaoTI rJUaat krl haoya ko toNao Dyau p`aosaosa kmPlao[nTnaao AaQaar banatl samasyaanauM inaracrNa krl dlQauM CoA Aqavaa (2) saava-jinak ejnsale maata'iptaqal eval maaihtl Cupaval raKl jo IDEA naa Baaga 300 hozl maata'iptanao pUrl paDval jErl htl (34 C.F.R. §300.511(f)).

² Aavaa ApvaadaomaaM Aamanaao samaavaoSa qaaya CoA maata'iptae Kasa iSaxaNa saovaa pholal vaar pUrl paDvaanal saMmait Aapvaanaao [nakar kyaaoo- haoya tao tonauM JllaMGana krvaao maaTo saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krl Sako nahIM Aqavaa drmyaanaigarlnaao Jpyaaoaga krl Sako nahIM (34 C.F.R. §300.300(b)(3)); maata'iptae jao tomaNao jonao Kanagal SaaLamaaM maUkyauM haoya Aqavaa jonao Garo BaNaavavaamaaM AavatuM haoya evaa baaLknaa p`arMiBak maUlyaaMkna Aqavaa punamaU-lyaaMkna maaTo saMmait Aapvaanaao [nakar kyaaoo- haoya tao tonauM JllaMGana krvaao maaTo saava-jinak ejnsal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krl Sako nahIM ko drmyaanaigarlnaao Jpyaaoaga krl Sako nahIM; (34 C.F.R. §300.300(c)(4)(i)); jo baaLknao tonaa maata'iptae Kanagal SaaLamaaM maUkyauM haoya, tonaa maata'iptanao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT fa[la krvaanaao AiQakar saava-jinak ejnsalnal caa[ID fa[nDnal jEryaatao pUrl krvaamaaM inaYflta sauQal salimat Co (34 C.F.R. §300.140); jca laayakat Qaravata iSaxak pUra paDvaanal saava-jinak ejnsalnal inaYflta Dyau p`aosaosanaa kaya-xao~maaM Aavatao mau_ao naqal, pNa to baabato sToT ejyaukoSana ejnsal (SEA) nao sToT kmPlao[nT fa[la krl Sakaya (34 C.F.R. §300.156(e)).

³ jao Dyau p`aosaosa kmPlao[nT iSastnaaM pgalaaM pCl JDpl saunaavaNal maaTo fa[la krvaamaaM Aaval haoya, Aqavaa baaLk hala kao[SaaLamaaM daKla na haoya Anao SaaLamaaM na jtuM haoya, tao inaracrNanaao samayagaaLao 15 idvasanaao Co ³jomaaM maliTMga 7 idvasanal AMdr yaaojaval jao[e⁹ jao baMnao pxaonao saMtaoYa qaaya to rito inaracrNa na qayauM haoya, tao saunaavaNal saunaavaNalnal maaMgaNal qayaanal tarlKnaa 20 SaaLa idvasaonol AMdr qaf jval jao[e Anao saunaavaNal qayaa pClnaa 10 SaaLa idvasaomaaM inaNa-ya laovaa[jvaao jao[e⁹ (34 C.F.R. §300.532(c) Anao COMAR 13A.05.01.15).

⁴ kao[ihyairMga Aa^ifsarAALJ baomaaMqal kao[pNa pxa maaMgaNal kro tao samayamaaM inaiScat vaQaarao krl Sako⁹ (34 C.F.R. §300.516(c)).

⁵ inayamaaomaaM 30 idvasanaa inaracrNanao samayagaaLamaaM forfar krvaanal vyavasqaa Co⁹ Dyau p`aosaosa ihyairMga maaTonal 45 idvasanal samayasalmaa inamnailaiKt GaTnaaAaomaaMqal kao[pNa ekna pClnaa idvasaqal SaE qaaya CoA (1) baMnao pxaoo laoiKt E⁹po inaracrNa maaTonal maliTMga jtl krvaao maaTo saMmat qaayaA (2) drmyaanaigarl Aqavaa inaracrNa maliTMga SaE qaaya pCl pNa 30 idvasanaao samayagaaLao pUrao qaaya to pholaaM baMnao pxaoo laoiKt E⁹po saMmat qaaya ko kao[samajUit Sa@ya naqalA (3) jao baMnao pxaoo laoiKt E⁹po 30 idvasanaa inaracrNa samayagaaLanaa AMto drmyaanaigarl caalau raKvaa saMmat qaaya, pNa pCl, maata'ipta Aqavaa saava-jinak ejnsal drmyaanaigarlnal p`iEyaamaaMqal Ksal jaya⁹ (34 C.F.R. §300.510 (c)).

⁶ inaracrNa maliTMgamaaM Baaga laovaamaaM maata'iptanal inaYflta inaracrNa p`iEyyaa tomaj Dyau p`aosaosa ihyairMganal samayasalmaanao maliTMga qaaya %yaaM sauQal ivalaMbamaaM naaM#yaa kro⁹ (34 C.F.R. §300.510(b)(3)).

⁷ jao saava-jinak ejnsal maata'iptanal Dyau p`aosaosa kmPlao[nT maLyanaa 15 idvasanal AMdr inaracrNa maliTMga yaaojvaamaaM inaYfl jaya Aqavaa inaracrNa maliTMgamaaM Baaga laovaamaaM inaYfl jaya, tao maata'ipta Dyau p`aosaosa ihyairMganal samayasalmaa SaE krvaao maaTo kao[ALJ naa hstxaopnal maaMgaNal krl Sako⁹ (34 C.F.R. §300.510(b)(5)).

⁸ sToT kmPlao[nTnauM inaracrNa krvaao maaTonal samayasalmaa vaQaarl Sakaya jao kao[Kasa firyaad saaqaoo saMbaMiQat kao[Asaamaanya piriisqait]%pnna qaaya, Aqavaa maata'ipta ⁹Aqavaa kao[vyai> Aqavaa saMsqaa, joa to vyai> Aqavaa saMsqaanao rajyanal p`iEyyaaAao maujba drmyaanaigarl Aqavaa AsaMmaitnaa inaracrNa maaTonaao vaOkilpk rstaAao jplabQa haoya' Anao saava-jinak ejnsal drmyaanaigarl maaTonaao

samayagaaaLao laMbaavavaa saMmat qaaya Aqavaa drmyaanaigarl Aqavaa AsaMmaitnaa inaracrNa maaTo rajyamaaM]plabQa haoya, tao
kao[vaOkilpk rstao Apnaavavaa tOyaar qaaya⁹ (34 C.F.R. §300.152(b)(1)).

⁹ MSDE firyaad p`iEyyaaAao saava-jinak ejnsalnao kao[ pNa firyaadnaao p`itBaava Aapvaanal tk pUrl paDo Co, jomaaM saava-jinak ejnsalnal
ivavaokbauiw maujba firyaadnaoM inaracrNa krvaanaao p`stava maUkvaanal svatM~tanaao samaavaoSa qaaya CoÂ Anao firyaad krnaar
maata'ipta Anao sarkarl ejnsalnao svaOicCk rito drmyaanaigarlmaaM saamaola qavaanal tk Apo Co⁹ (34 C.F.R. §300.152(a)(3)). koTlaaMk
ikssaaAaomaaM firyaadl Anao saava-jinak ejnsal MSDEe samasyaanauM inaracrNa krvaanal jÉr pDyaa ivanaa j tonauM inaracrNa krl Sako
Co⁹

Maryland State Department of Education
Division of Special Education/Early Intervention Services
200 West Baltimore Street
Baltimore, Maryland 21201
410-767-0249 (phone)
410-333-1571 (fax)
<http://www.marylandpublicschools.org>